

handleiding TEXT2000 1.2

Deze handleiding bestaat uit vier verschillende delen.

In deel A worden alle mogelijkheden om tekst in te voeren en te bewaren behandeld. Voor een allereerste kennismaking is het doorlezen van hoofdstuk 1 van deel A voldoende.

De functies die in een bepaald hoofdstuk besproken zijn, worden op het eind van dat hoofdstuk steeds in een tabel herhaald. Zo'n tabel bestaat uit drie blokken:

- in het eerste blok staan de in het betreffende hoofdstuk behandelde toetsen van het hoofdtoetsenbord,
- in het tweede blok de toetsen van het kleine toetsenbord rechts (deze toetsen heten funkietoetsen),
- in het derde en laatste blok de behandelde commando's.

In deel B worden alle printer-funkties besproken. Ook hier worden op het eind van elk hoofdstuk de behandelde functies herhaald.

Deel C bevat een compleet overzicht van alle mogelijkheden.

Een alfabetisch geordende index (met verwijzingen naar de bladzijden in A en B) is te vinden in deel D

A - ALGEMEEN

1. inleiding	A1
1.1 het begin	A1
1.2 de commando-regel	A1
1.3 het scrollen	A2
1.4 het bewaren van tekst	A2
1.5 het terughalen van tekst	A2
2. de bloktoetsen	A4
2.1 het verplaatsen	A4
2.2 het copieren	A4
2.3 het wissen van een blok	A5
3. het formatten	A6
3.1 de invoeg-mode	A6
3.2 continue typen	A6
3.3 het formatten	A6
3.4 de breedte van het scherm	A9
4. het scrollen	A10
4.1 met functietoetsen scrollen	A10
4.2 met een commando scrollen	A10
4.3 met de carriage-return scrollen	A11
5. het zoeken en veranderen van tekst ...	A12
5.1 het zoeken	A12
5.2 het veranderen	A12
6. het bewegen van de cursor	A14
6.1 de pijltjestoetsen	A14
6.2 de carriage-return	A14
6.3 de tabulator	A14
6.4 de woord-tabulator	A14
7. het wissen van tekst	A16
7.1 het wissen van letters	A16
7.2 het wissen van meerdere letters	A16
7.3 het wissen van tekst met een willekeurige lengte	A16
7.4 het wissen van het bestand	A17
8. bestanden	A18
8.1 de naam van een bestand	A18
8.2 meerdere bestanden	A18
9. de cassette	A20
9.1 van geheugen naar cassette	A20
9.2 van cassette naar geheugen	A21
9.3 de cassette-index	A21
9.4 het wissen van de cassette	A21
10. varia	A23
10.1 duplizeren van regels	A23
10.2 tussenvoegen van lege regels	A24
10.3 commando-regel wissen/terughalen ...	A24
10.4 de "W"	A24
10.5 speciale tekens	A24
10.6 het belletje	A24
10.7 de 40/80 kolomskaart	A24

B - PRINTEN

1. inleiding	B1
1.1 algemeen	B1
1.2 de printer karakteristieken	B1
1.3 het print commando	B2
1.4 de paginalengte	B2
1.5 de regellengte	B2
1.6 het formatten	B3
1.7 de kantlijnen	B3
1.8 een voorbeeld	B4
2. inspringen van tekst	B6
2.1 de hele tekst	B6
2.2 een deel van de tekst	B6
2.3 een regel	B6
2.4 het spatieteken	B7
3. pagina's	B9
3.1 de paginalengte	B9
3.2 het forceren van een nieuwe pagina ...	B9
3.3 het paginanummer	B10
3.4 stoppen na elke pagina	B10
3.5 printen van een beperkt aantal pag. .	B11
4. regels en afkorten	B12
4.1 de regelafstand	B12
4.2 een regel streepjes	B12
4.3 regels overslaan	B13
4.4 de regels op het scherm	B13
4.5 afkorten	B13
5. titels	B15
5.1 algemeen	B15
5.2 de locale variabelen	B16
6. de database	B17
6.1 het maken van een database	B17
6.2 het gebruik	B17
7. printer instelling	B20
7.1 algemeen	B20
7.2 controle tekens	B20
7.3 wachten tussen regels	B20

C - FUNKTIE OVERZICHT

1. hoofdtoetsenbord	
2. funktietoetsen	
3. commando's	
4. punt-commando's	
5. foutmeldingen	C13
5.1 gewone foutmeldingen	C13
5.2 foutmeldingen tijdens het printen ...	C14

D - INDEX

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de meest elementaire functies van de tekstverwerker behandeld.

het begin

Steek het text2000-rompack in het eerste slot en zet de p2000 aan. Dan verschijnt gedurende enige seconden op het scherm

TEXT2000
15919 bytes vrij

of

TEXT2000
32303 bytes vrij

of

TEXT2000
40494 bytes vrij

afhankelijk van het type p2000. Vervolgens zie je een bijna leeg scherm. De cursor (het witte blokje) staat links boven. Op de onderste regel staan 2 getallen die de regel en de kolom aangeven waarop de cursor staat. In het begin is dit dus "01 01". Ook staat er nog een "i". De betekenis hiervan wordt in hoofdstuk 3 uitgelegd. De onderste regel heet de commandoregel.

Nu kun je beginnen met het intikken van tekst. De letters komen op de plaats waar de cursor staat. De cursor kan met behulp van de pijltjes-toetsen opzij van de spatiebalk naar vrijwel elke plaats op het scherm worden bewogen.

Je kunt over al ingetikte tekst weer opnieuw heentypen om fouten te herstellen. Letters kunnen ook weggehaald worden met de toets **⌫** die zich bovenaan rechts op het hoofdtoetsenbord bevindt. Deze toets heet de del-toets.

Een belangrijke toets is de carriage-return: **↓**. Deze toets zit rechts op het hoofdtoetsenbord. Het indrukken van deze toets zorgt ervoor dat de cursor direct naar het begin van de volgende regel springt. Als de cursor voor het indrukken op regel 23 (dat is de regel juist boven de commandoregel) stond, schuift de hele tekst een regel naar boven. Er is dan weer een nieuwe regel beschikbaar.

1.2 de commandoregel

De onderste regel van het scherm heeft een speciale functie. Wat hier wordt ingetikt interpreteert text2000 als een commando. Dus deze regel wordt niet gebruikt voor tekst! Zet er voorlopig dan ook nog niets neer. Verderop worden de commando's uitgelegd.

1.3 het scrollen

De tekst die je ingetikt hebt staat als het ware op een lange rol papier. Het scherm fungeert als een venster waardoor je naar een bepaald stuk van dit papier kijkt. De rol is 'op en af' te rollen (scrollen) met de toetsen "+" en "-" op het kleine toetsenbord rechts. Zo is het mogelijk om snel de hele tekst te bekijken. Probeer maar eens door deze toetsen ingedrukt te houden bij een tekst die langer is dan een paar regels. Het kleine toetsenbord rechts heet overigens het functietoetsenbord.

1.4 het bewaren van tekst

Je wilt natuurlijk dat ingetikte tekst niet verloren gaat als de p2000 wordt uitgezet. Gelukkig is er de mogelijkheid om de tekst op cassette te bewaren en later weer in de computer terug te halen.

Een samenhangend stuk tekst heet een bestand (in het Engels 'file'). De ingetikte tekst is zo'n bestand. Omdat op een cassette meerdere bestanden gezet kunnen worden, is het nodig deze allemaal een andere naam te geven. Het bestand waar je mee begint heeft altijd de naam "?????????". Die naam is te veranderen door middel van een commando.

Als je de tekst de naam "probeersel" wilt geven moet je op de onderste regel intikken

n probeersel

en de carriage-return indrukken. Vanaf dat moment heet het bestand "probeersel". De naam mag niet langer dan 11 tekens zijn. Let erop dat de "n" van dit commando zo ver mogelijk naar links op de commando-regel staat. Dat is normaal gesproken op de elfde kolom (de eerste 10 kolommen zijn niet bereikbaar met de cursor). Als het commando daar niet begint, wordt het genegeerd en blijft het op de onderste regel staan.

Je kunt het bestand nu op een cassette zetten met het commando

s

Dit staat voor save. De s moet weer zover mogelijk naar links op de commando-regel staan. Zoals voor elk commando geldt, wordt ook dit slechts uitgevoerd na een carriage-return. Als alles gelukt is komt de melding "FILE ON TAPE".

1.5 het terughalen van tekst

Tekst die op een cassette is bewaard kan weer opnieuw in de p2000 geladen worden. Hiervoor is ook een commando. Als het bestand onder de naam "brief 1" op cassette is weggeschreven (gesaved) kun je het terughalen met

l brief 1

Hier staat l voor load. Vergeet niet de juiste cassette erin te zetten!

Om te zien wat er allemaal op een cassette staat dient het commando

i

Dit index-commando geeft op de onderste regel achtereenvolgens de namen van alle bestanden die op de cassette staan.

pijltjes toetsen	verplaatsen de cursor een positie
carriage return ↴	de cursor gaat naar het begin van de volgende regel; afsluiting van commando
☒	wis de letter waarop de cursor staat
-----	-----
+ toets	scroll de tekst een regel verder
- toets	scroll de tekst een regel terug
-----	-----
n naam	het bestand krijgt de naam "naam"
s	schrijf het bestand op cassette
l naam	laad het bestand "naam" van de cassette in het geheugen
i	laat de namen van alle bestanden op de cassette zien

2. DE BLOKTOETSEN

In dit hoofdstuk worden de mogelijkheden besproken om stukken tekst te verplaatsen, te copieren of te wissen.

2.1 het verplaatsen

Stel dat je de volgende tekst hebt ingetikt:

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld
vakgroepen of docententeams of
individuele docenten uit hetzelfde
vakgebied.

Je besluit nu dat "docententeams" op de derde plaats moet staan in de opsomming. Het is natuurlijk mogelijk de tekst opnieuw in te tikken. Maar het is veel makkelijker om de bloktoetsen te gebruiken.

Dit gaat als volgt. Je wilde de tekst "of docententeams" verplaatsen naar een positie achter "individuele docenten". Zet hiervoor de cursor op de eerste "o" van "of doc..." en druk op funktietoets 4. Hiermee geef je te kennen dat dit het begin van een blok is. Wandel nu met de cursor naar de spatie na "...teams". Het begin van het blok blijft zichtbaar met een markering. Druk nu funktietoets 6 in. Dit heeft tot gevolg dat het blok "of docententeams" weggehaald wordt en in een buffer gezet wordt. Na het indrukken van funktietoets 6 staat er:

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld
vakgroepen of
individuele docenten uit hetzelfde
vakgebied.

De tekst in de buffer kan nu op elke plaats in de tekst tussengevoegd worden. Dit doe je met funktietoets 0. Omdat de tekst voor "uit ..." moet komen zet je de cursor eerst op de "u" en druk je dan funktietoets 0 in. Na het indrukken staat er

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld voor
vakgroepen of
individuele docenten of docententeams
uit hetzelfde
vakgebied.

Omdat de tekst "uit hetzelfde" niet meer op de regel erbij kon staan heeft text2000 dit naar de volgende regel verschoven.

De woorden in deze tekst kunnen ook weer aangeschoven worden. Dit wordt in hoofdstuk 3 behandeld.

2.2 het copiëren

Stel dat je de tekst "individuele docenten" nog een keer ergens wilt neerzetten. Bijvoorbeeld achter "voor" in het volgende stuk van de tekst:

De inschrijfgelden bedragen,
voor

Om je de moeite van het opnieuw intikken te besparen kun je de tekst "individuele docenten" in de buffer plaatsen en terughalen op de gewenste plaats.

Dit gaat zo: zet de cursor op de "i" van "indivi..." en druk weer op de begin-blok toets (funktietoets 4). Zet dan de cursor op de "n" van "...ten" en druk op functietoets 5. Het blok "individuele docenten" wordt dan in de buffer gezet, maar het blijft nu ook gewoon in de tekst staan.

Tenslotte zet je de cursor op een spatie na "voor" en druk je op de terughaal toets 0. Het resultaat is

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld voor
vakgroepen of
individuele docenten of docententeams
uit hetzelfde
vakgebied.
De inschrijfgelden bedragen,
voor individuele docenten

Een blok dat je op deze manier copieert hoeft zich niet te beperken tot een of meer woorden. De lengte van een blok tekst is alleen beperkt door het geheugen van de p2000. Het blok dat je naar de buffer copieert mag best een groot aantal regels omvatten.

2.3 het wissen van een blok

Als je een groot stuk tekst wilt weghalen, zonder het ook nog in de buffer te zetten moet je bij het aangeven van het eind van het blok de functietoets , gebruiken in plaats van functietoets 6. De inhoud van de buffer blijft dan onveranderd.

4 toets	geef het begin van een blok aan
5 toets	geef het einde aan en copieer het blok naar de buffer
6 toets	geef het einde aan en verplaats het blok naar de buffer
0 toets	copieer de buffer voor de letter die door de cursor wordt aangegeven
, toets	geef het einde aan en wis het blok

3. HET FORMATTEN

In dit hoofdstuk wordt de invoeg-mode, het veranderen van de regellengte en het aanschuiven van de tekst behandeld.

3.1 de invoeg-mode

Bij het intikken van de tekst heb je tot dusver gezien dat de ingetypete letters in de plaats komen van letters die er eventueel al stonden. Dit is natuurlijk makkelijk bij het herstellen van tikfouten. Maar soms zal het nodig zijn letters of misschien zelfs woorden tussen te voegen.

Om letters tussen te kunnen voegen zet je de invoeg- of insert-mode aan. Dit gebeurt door de toets "code" in te drukken. Deze toets bevindt zich links-boven. Nadat je deze toets hebt ingedrukt (dit is te zien aan het blokje om de "i" op de onderste regel; op het M-model: de knipperende "i") zullen alle ingetikte letters ingevoegd worden voor de letter waarop de cursor stond. De invoeg-mode wordt uitgezet door nogmaals op "code" te drukken.

Als door het tussenvoegen van tekst de regel te lang zou worden, zorgt text2000 ervoor dat woorden die niet meer op de regel passen, door worden geschoven naar de volgende regel. Je had bijvoorbeeld ingetikt:

Ondanks talrijke teken dat de rente weer
sterk stijgt,

terwijl je "tekenen" had willen typen in plaats van "teken". Zet dan de invoeg-mode aan, plaats de cursor op de spatie na "teken" en typ "en" in. Daarna staat er

Ondanks talrijke tekenen dat de rente
weer
sterk stijgt,

Het woord "weer" is doorgeschoven naar de volgende regel.

3.2 continu typen

Bij het intikken van tekst is het normaal gesproken van belang op te letten wanneer het einde van de regel in zicht komt en op tijd naar de volgende regel te gaan. Als je dit niet doet passen de woorden niet meer op de regel.

Door het aanzetten van de invoeg-mode is dit niet meer nodig: zou het woord niet meer op de regel passen dan wordt het niet in tweeën gesplitst maar in zijn geheel naar de volgende regel verplaatst. Probeer maar!

3.3 het formatten

Zoals te zien aan de voorbeelden kunnen er door het verplaatsen van tekst regels ontstaan waar eigenlijk te weinig op staat. Dit is op een aantal manieren te verhelpen.

De eenvoudigste methode is het formatten van het hele bestand. Hiervoor druk je op functietoets **FF**. Na het indrukken van deze toets worden alle woorden zoveel mogelijk aangeschoven op de regels. In het geval van de tekst

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld voor
vakgroepen of
individuele docenten of docententeams
uit hetzelfde
vakgebied.
De inschrijfgelden bedragen,
voor individuele docenten

is het resultaat

Onderwijsstudiedagen zijn bedoeld voor
vakgroepen of individuele docenten of
docententeams uit hetzelfde vakgebied.
De inschrijfgelden bedragen, voor
individuele docenten

Alle regels zijn nu zo vol als mogelijk. Ook heeft het indrukken van deze toets ervoor gezorgd dat tussen alle woorden niet meer dan een spatie staat.

Woorden worden niet naar een vorige regel geschoven als

- de vorige regel leeg was,
- de regel met een of meerdere spaties begint,
- de vorige regel met een punt begint,
- de regel binnen een stuk tekst staat dat begint met een regel ".NF" en eindigt met een regel met ".FO". Dit staat voor 'niet formatten' en 'formatten'. In dit geval blijft de tekst tussen deze twee regels letterlijk staan.

Een voorbeeld. Stel dat de je het weerbericht als volgt hebt ingetikt

Het weer.

Tot hedenavond.

Zonnig.

In de middag van
het zuiden uit
bewolking, later mogelijk gevolgd door
onweer.

Middagtemperatuur 25 tot 30 graden.

Vrij krachtig toenemende, zuidelijke
wind.

.NF

vooruitzichten
voor donderdag t/m zondag

.FO

Zonnige perioden
en voornamelijk donderdag en vrijdag
een enkele bui.

Na het indrukken van de format-toets staat er

Het weer.

Tot hedenavond.

Zonnig. In de middag van het zuiden uit bewolking, later mogelijk gevolgd door onweer.

Middagtemperatuur 25 tot 30 graden. Vrij krachtig toenemende, zuidelijke wind.

.NF

vooruitzichten
voor donderdag t/m zondag

.FO

Zonnige perioden en voornamelijk
donderdag en vrijdag een enkele bui.

Alinea's blijven dus behouden bij het gebruik van deze toets!

Een andere manier om tekst van de ene regel naar de andere regel te verplaatsen is met de knip- en plaktoetsen. Door het indrukken van funktietoets 3 (op het funktietoetsenbord rechts) zorg je ervoor dat een regel gesplitst wordt vanaf de plaats waar de cursor staat. Stel dat in de zin

Er is veel te doen over onderwijs en

de cursor op de "w" van "onderwijs" staat. Na het indrukken van funktietoets 3 wordt dit

Er is veel te doen over onder
wijs en

Je ziet dat de regel vanaf deze "w" in tweeën is gesplitst.

Het omgekeerde (het aan elkaar plakken van twee zinnen) kun je doen door het indrukken van "shift" en tegelijkertijd funktietoets 3. De shift-toets is de toets links of rechts op de vierde regel van het hoofdtoetsenbord. Bekijk om de werking te begrijpen het volgende voorbeeld

Er is veel te doen over onderwijs en
computers

Als je de cursor op de "o" van onderwijs zet en op "shift funktietoets 3" drukt krijg je

Er is veel te doen over computers

De tweede regel wordt geplaatst over de tekst vanaf de cursorpositie. Een eigenaardigheid van deze funktietoets is dat woorden die niet meer op de regel passen doormidden gebroken worden.

3.4 de breedte van het scherm

Een beperking van de p2000T is dat de breedte van het beeldscherm niet meer dan 40 letters is. (Voor het M-model of T-modellen met een 40/80 kolomskaart is dit 80 letters en is het volgende dus niet zo belangrijk). Om nu toch een brief of scriptie te krijgen met een redelijke regellengte van bijvoorbeeld 65 letters kun je twee dingen doen.

De eerste (en in de praktijk de handigste) methode is om de tekst op een breedte van 40 letters in te tikken en bij het uitprinten door text2000 regels van de gewenste lengte te laten maken. Hoe je dit moet doen wordt in deel B van de handleiding behandeld.

Het is ook mogelijk om het scherm breder te maken. Dit doe je met het commando

w 65

als je regels van 65 letters wilt hebben. Vergeet niet de carriage-return in te drukken! In plaats van 65 kun je elke gewenste breedte tussen 20 en 80 kiezen.

Omdat op de tv (het beeldscherm) niet meer dan 40 letters zichtbaar zijn te maken, kijk je steeds naar een bepaald stuk uit de tekst. Het 'venster' waardoor je kijkt loopt met de cursor mee.

Bij het kiezen van een kleinere breedte kan het voorkomen dat de regels te lang zijn voor deze breedte. Om problemen te voorkomen wordt bij zo'n overgang naar een kleinere breedte het hele bestand automatisch geformat.

Voor het formatten bij een overgang van een kleine naar een grotere breedte zul je zelf de format-toets in moeten drukken (**).

code-toets

aan/uit; mogelijkheid tot

de

** toets

de woorden
vol mogelijk

w nn

'nn';

4. HET SCROLLEN

In dit hoofdstuk worden alle mogelijkheden om door de tekst te 'bladeren' besproken.

4.1 met funktietoetsen scrollen

In paragraaf 1.1 is uitgelegd hoe je met de funktietoetsen "+" en "-" een regel vooruit of achteruit kunt gaan in de tekst.

Door het ingedrukt houden van de toetsen kun je zo de hele tekst voorbij laten komen. Voor grotere teksten kan dit wel eens te langzaam zijn. Om sneller door de tekst heen te bladeren kun je de funktietoetsen 1 en 2 gebruiken. Door het indrukken van funktietoets 2 ga je 22 regels verder in de tekst: wat onderaan het scherm stond komt dan juist bovenaan te staan. Met funktietoets 1 bereik je precies het omgekeerde: een scherm terug in de tekst.

Je kunt ook direct naar het einde van de tekst gaan met "shift funktietoets 2" (tegelijk indrukken) of helemaal naar het begin met "shift funktietoets 1".

4.2 met een commando scrollen

Het is ook mogelijk om een bepaald aantal regels voor- of achteruit te gaan. Als je 39 regels verder wilt gaan kun je op de commando-regel intikken (denk er weer aan zover mogelijk naar links op de commando-regel beginnen!):

+39

en de carriage-return indrukken. Het effect van dit commando is dat de 'tekstrol' 39 regels verder gaat. Als er geen 39 regels meer zijn, gaat hij nooit verder dan het einde van de tekst. Teruggaan, bijvoorbeeld 7 regels, gaat met

-7

Het is natuurlijk niet mogelijk verder terug te gaan dan het begin van de tekst.

Tenslotte is het mogelijk te zorgen dat de tekst vanaf een bepaalde regel bovenaan het scherm komt. Als je regel 234 bovenaan wilt hebben moet je intikken (op de commandoregel)

:234

en weer op de carriage-return drukken

Om het nummer te weten te komen van de regel die op een bepaald moment bovenaan het scherm staat is het commando

=

Na het invoeren van dit commando wordt het regelnummer in de onderste regel geplaatst.

4.3 met de carriage-return scrollen

Omdat de tekst automatisch steeds een regel verder gaat als je de carriage-return indrukt als de cursor op regel 23 staat, is het ook mogelijk om vooruit te scrollen door de carriage-return ingedrukt te houden.

carriage-return	scroll een regel verder als de cursor op regel 23 stond
- toets	een regel achteruit
+ toets	een regel vooruit
1 toets	een scherm (22 regels) achteruit
2 toets	een scherm (22 regels) vooruit
shift en toets 1	naar het begin van het bestand
shift en toets 2	naar het einde van het bestand
+nn	ga "nn" regels vooruit
-nn	ga "nn" regels achteruit
:nn	zet de "nn"-de regel bovenaan
=	zet het nummer van de regel die bovenaan staat in de onderste regel

5. HET ZOEKEN EN VERANDEREN VAN TEKST

In dit hoofdstuk worden de mogelijkheden om stukken tekst op te zoeken en eventueel te veranderen behandeld.

5.1 het zoeken

Stel dat je een langer stuk tekst hebt ingetikt waar je een bepaald woord wilt opzoeken. Voor het zoeken van zo'n 'string' (dat is aantal tekens achter elkaar) moet je intikken op de commando-regel

f/en/

als je de string "en" wilt zoeken. Nadat je de cursor hebt ingedrukt gebeurt er het volgende:

- Text2000 zoekt vanaf de cursor positie het eerste voorkomen van "en" in de tekst en zet daar de cursor neer.
- Als de cursor op de commando-regel staat bij het indrukken van de carriage-return wordt er vanaf het begin van het scherm gezocht.
- Als de string "en" niet te vinden is wordt dit in de commando-regel gemeld en gebeurt er verder niets.

Nadat de gewenste string gevonden is blijft het commando in de onderste regel staan zodat je meteen verder kunt zoeken. Wil je dit niet, dan is het verstandig de commando-regel te wissen met de functietoets "shift 00".

Kun je de cursor niet zo snel vinden op het scherm, dan kun je natuurlijk de positie te weten komen door naar de tellertjes links onder te kijken.

In plaats van de "/" in het zoek-commando (waar de f voor 'find' staat) kun je elk willekeurig teken gebruiken. Dus de string "en/of" is te vinden met

f\$en/of\$

5.2 het veranderen

Als je in een tekst op meerdere plaatsen een bepaald woord wilt vervangen door een ander woord kun je dat doen door dit woord te zoeken en daarna over te tikken. Bij langere teksten kan dat een tijdrovend proces zijn. Het is dan verstandig het change commando te gebruiken.

Als je op een aantal regels (zeg 21) een aantal malen per regel (bijvoorbeeld maximaal 3 keer) de string "software" door "programma's" wilt vervangen moet je intikken op de commando-regel

c/software/programma's/21 3

Net zoals bij het zoeken, gebeurt het veranderen vanaf de cursor positie of vanaf de bovenkant van het scherm.

Bekijk nu de volgende nietszeggende reclametekst

Bij de realisatie maken we gebruik van basis software, die modulair opgebouwd en open ended ...

Het intikken van het bovenstaande commando heeft tot gevolg dat dit verandert in

Bij de realisatie maken we gebruik van basis programma's, die modulair opgebouwd en open ended ...

Omdat het woord "opgebouwd" niet meer op de regel past is het naar de volgende regel doorgeschoven.

Als je overal "de" in "een" wilt veranderen, kun je intikken

c/de/een/* *

Dit heeft tot gevolg dat alle "de"-s in "een"-s veranderen. Meestal zal een dergelijke verandering ook woorden veranderen die je had willen laten staan. In het bovenstaande voorbeeld moet "ended" natuurlijk niet veranderen in "eneend". Dit kun je voorkomen door in te typen

c/de/een/w

met w voor wacht (wait). Het indrukken van de carriage-return heeft tot gevolg dat de cursor op de "d" van de eerste "de" in de tekst komt te staan.

Als je wilt dat de verandering plaats vindt druk je nog een keer op de carriage-return. Het gevolg is dat de aangewezen "de" in "een" verandert en de cursor op de volgende "de" in de tekst gaat staan.

Wil je dat een bepaalde "de" niet veranderd wordt, dan zet je de cursor een positie verder. Indrukken van de carriage-return heeft dan alleen tot gevolg dat de volgende "de" wordt opgezocht.

shift en toets 00 wis commando-regel

f/tekst/ zoek vanaf de cursor het eerste voorkomen van "tekst" en zet de cursor erop; als de cursor op regel 24 staat: zoek vanaf de bovenkant van het scherm

c/t1/t2/n1 n2 verander "t1" in "t2" op maximaal "n1" regels, maximaal "n2" keer per regel; vanaf de cursor of de bovenkant van het scherm

c/t1/t2/w zoek (net als f) de string "t1"; als de cursor al op het begin van zo'n string stond: verander deze in "t2"

6. HET BEWEGEN VAN DE CURSOR

In dit hoofdstuk worden alle mogelijkheden om de cursor te verplaatsen besproken

6.1 de pijltjestoetsen

Met de pijltjestoetsen beweeg je de cursor een positie naar links, omhoog, omlaag of naar rechts. Als je over de rand van het scherm heen zou gaan met de cursor, verschijnt deze weer op de tegenovergestelde rand.

Door tegelijk met een pijltje ook de shift-toets in te drukken gaat de cursor direct naar de rand van het scherm. Hierbij wordt het stukje links van de commando-regel vermeden.

6.2 de carriage-return

Met de carriage-return ga je naar het begin van de volgende regel. Stond je op regel 23 of 24 dan alleen naar het begin van deze schermregel. Bij regel 23 scrollt wel de tekst een regel door.

6.3 de tabulator

Met de tabulator-toets (links op het hoofdtoetsenbord) springt de cursor naar de volgende tabulatorstop. Deze tabulatorstops staan in het begin op kolom 5,12,19,26 en 33. Ze zijn op te vragen door middel van het commando

t

Deze "t" intypen vooraan op de commandoregel en daarna op de carriage-return drukken.

De tabulatorstops zijn te veranderen door een commando. Voor het zetten van de stops op de posities 3,7,8,39 en 40 is dit

t 3 7 8 39 40

Is er geen tabulatorstop bereikbaar (omdat ze allemaal buiten de schermbreedte liggen) dat gaat de cursor naar de volgende regel.

De tabulator werkt alleen op het scherm: de cursor wordt verplaatst zonder dat er speciale tekens ingevoegd worden.

6.4 de woord-tabulator

Door tegelijk met de tabulator-toets de shift-toets in te drukken zorg je ervoor dat de cursor naar het begin van het volgende woord op het scherm springt. Als er geen volgend woord is springt de cursor naar het begin van de commando-regel.

pijltjes toetsen shift en pijltje	verplaats de cursor een positie verplaats de cursor naar de rand van het scherm
tab toets shift en tab	cursor naar volgende tabulatorstop cursor naar begin van volgend woord op scherm
carriage-return	cursor naar begin van de volgende schermregel; alleen naar begin als cursor op regel 23 of 24

t	laat de ingestelde tabulatorstops zien op regel 24
t n1 n2 n3 n4 n5	definieer tabulatorstops op schermkolom "n1","n2","n3","n4" en "n5"

7. HET WISSEN VAN TEKST

In dit hoofdstuk wordt behandeld hoe tekst uit te wissen is

7.1 het wissen van letters

Wanneer je maar een paar letters moet wissen kun je dit doen met de del-toets (). Het indrukken van deze toets zorgt ervoor dat de letter waar de cursor op staat wordt gewist. Dit gebeurt ook met spaties: stel dat de cursor op een spatie tussen "de" en "bom" staat in het volgende voorbeeld

de

Een keer indrukken van de del-toets geeft

de

Zoals voor elke toets geldt, kun je door de toets ingedrukt te houden de aktie (in dit geval dus een letter wissen) vaker laten uitvoeren.

7.2 het wissen van meerdere letters

Door de shift-toets in te drukken tegelijk met de del-toets wissel je alle letters vanaf de cursor tot aan het eind van de regel. Bijvoorbeeld

In het buitenland zijn twee tendensen

Als de cursor op de "w" van "twee" staat, geeft shift-del

In het buitenland zijn t

Het is ook mogelijk woorden te wissen. Dit doe je met "shift @". Dus met de "ï" boven het 'apestaartje' (op sommige p2000's staat hier een trema boven). Indrukken van deze toets zorgt ervoor dat het woord waarop de cursor staat wordt gewist. Stel dat de cursor op een willekeurige letter van "buitenland" staat in het bovenstaande stuk tekst, dan geeft "shift @"

In het zijn t

Als de cursor niet op een woord (dus op een spatie) staat, gebeurt er niets.

Er is ook een mogelijkheid om de regel te wissen waarop de cursor staat. Dit doe je met "shift functietoets 8".

7.3 het wissen van tekst met een willekeurige lengte

Stukken tekst van elke gewenste lengte kun je wissen met behulp van de bloktoetsen. De werking van de bloktoetsen wordt uitgebreid behandeld in hoofdstuk 2. Daarom hier alleen een korte herhaling van de wis-mogelijkheden.

Om een stuk tekst zonder meer te wissen plaats je de cursor op het begin van dit stuk tekst en druk je funktietoets 4 in. Daarna zet je de cursor op het eind en druk je funktietoets "," in.
Bijvoorbeeld

De Honden van het Verraad was de eerste
thriller van Tomas Ross, pseudoniem
van Willem Hogendoorn.

Stel nu dat je de cursor op de "T" van "Tomas" zet en funktietoets 4 indrukt. Daarna de cursor op de spatie voor "Willem" en funktietoets ",". Het resultaat is

De Honden van het Verraad was de eerste
thriller van Willem Hogendoorn.

Omdat ook de scheiding tussen de twee regels is gewist, zijn ze aan elkaar geplakt.

Door in plaats van funktietoets "," funktietoets 6 in te drukken wordt het stuk tekst wel gewist maar ook in een buffer geplaatst. Hieruit kun je het later weer terughalen (zie hoofdstuk 2).

7.4 het wissen van het bestand

Het hele bestand kun je wissen door met funktietoets 4 het begin aan te geven en daarna met funktietoets "," het einde.

Je kunt ook het commando "d" (delete) gebruiken. Als je dit intikt op de onderste regel vraagt text2000 eerst een bevestiging

DEZE FILE VERWIJDEREN ?

waarop je "j" (ja) of "n" (nee) moet intypen. Geef je "j" als antwoord dan wordt het hele bestand verwijderd. Het verschil met het wissen met de bloktoetsen is dat bij "d" ook de naam van het bestand gewist wordt.

✉	wis de letter waarop de cursor staat
shift ✉	wis tot einde van de regel vanaf (en inclusief) de plaats waar de cursor staat
shift @	wis het woord waarop de cursor staat
shift toets 8	wis de regel waarop de cursor staat
4 toets	geef het begin van een blok aan
6 toets	geef het einde aan en verplaats het blok naar de buffer
, toets	geef het einde aan en wis het blok
d	wis het hele bestand

8. BESTANDEN

In dit hoofdstuk worden allerlei zaken besproken die met bestanden te maken hebben.

8.1 de naam van een bestand

Een bestand is een samenhangend stuk tekst met een eigen naam. De naam van het bestand waar je mee te maken hebt als je text2000 aanzet is "?????????". In hoofdstuk 1 is behandeld dat deze naam te veranderen is met een commando. Bijvoorbeeld

n test

waarna het bestand voortaan "test" heet.

8.2 meerdere bestanden

Als je een nieuw bestand wilt maken naast het bestand waar je mee bezig was kun je het commando "e" (edit) gebruiken:

e xyz

Na het invoeren van dit commando kom je in een nieuw bestand terecht met de naam "xyz" terwijl het oude bestand "test" in de computer bewaard blijft. Je kunt nu de tekst voor "xyz" gaan intikken.

Omdat het bestand "test" in de computer bewaard is gebleven hoef je het niet opnieuw van cassette te laden. Wil je weer aan het bestand "test" verder werken, dan is het commando

e test

voldoende.

Je ziet dat e "naam" zorgt dat je in het bestand "naam" terecht komt: bestond het nog niet dat wordt het gemaakt.

Op deze manier kun je een onbeperkte hoeveelheid bestanden naast elkaar in de computer laten bestaan. Deze verdwijnen pas op het moment dat je de stroom uitzet.

Alle op een bepaald moment in de p2000 aanwezige bestanden staan als het ware in een kring. Het commando

e

zonder specificatie van de naam, laat je in het volgende bestand in deze kring terecht komen.

De breedte van het scherm is een karakteristiek kenmerk van elk bestand. Deze breedte kan per bestand verschillend zijn en wordt mee bewaard bij het wegschrijven naar de cassette. - Bij het maken van een nieuw bestand is de breedte standaard 40 (80 bij het M-model). Hoe je de breedte moet veranderen staat in paragraaf 3.4.

Het wissen van een bestand dat zich in het geheugen van de computer bevindt gaat met behulp van het commando "d". Na bevestiging (zie 6.4) wordt het bestand waarin je zat uit de kring verwijderd.

-

-

n naam	geef het bestand waar je in zit, de naam "naam"
e naam	ga naar bestand "naam"; maak een nieuw bestand "naam" als het niet in het geheugen aanwezig is
e	ga naar het volgende bestand in de kring
d	wis het bestand waar je inzit

9. DE CASSETTE

In dit hoofdstuk worden de cassette commando's behandeld. Overal waar over 'cassette' wordt gesproken gaat het steeds over de kant die boven ligt in de recorder.

9.1 van geheugen naar cassette

Het naar cassette wegschrijven van het bestand waar je in bezig bent, gaat met het commando

s

Als het bestand bijvoorbeeld de naam "hup" had, wordt het onder deze naam op de cassette geplaatst. Het komt direct achter het laatste bestand dat op de cassette stond. Als het bestand goed op de cassette is weggeschreven komt de melding "FILE OP TAPE".

Het is mogelijk dat het bestand er niet meer bij kan omdat de cassette al te vol was. In dat geval is slechts een onaf deel weggeschreven (de mededeling "FILE OP TAPE" komt dan natuurlijk niet). Dit onvolledige bestand kan niet meer in het geheugen geladen worden.

Is er op de cassette al een bestand aanwezig met de naam "hup", dan zijn er twee mogelijkheden:

- De nieuwe versie is even lang of korter dan de oude. Je krijgt dan de vraag

OUDE FILE WEG ?

Antwoord je met "j" (ja) dan wordt het op de cassette aanwezige bestand "hup" overschreven. De bestanden die eventueel na "hup" op de cassette stonden blijven bewaard. Als je "n" antwoordt, gebeurt er niets. Je moet het op een andere cassette proberen.

- De tweede mogelijkheid is dat de nieuwe versie langer is dan de oude. Dan wordt je de volgende vraag gesteld

OUDE FILE+EVT. REST VERWIJDEREN ?

Als je hierop met "j" antwoordt, wordt het op de cassette aanwezige bestand "hup" overschreven. Ook worden alle bestanden die na "hup" op de cassette stonden gewist. Antwoordt je "n" dan zul je het weer op een andere cassette opnieuw moeten proberen.

Als je de bestanden niet op cassette wegschrijft zijn ze onherroepelijk verloren als je de p2000 uitzet. Hoewel het niet vlug zal gebeuren, is het mogelijk dat een cassette breekt. Het is daarom verstandig een copie van belangrijke bestanden op een tweede cassette te zetten.

Ook kun je het beste niet meer dan een bestand per zijde van de cassette zetten.

9.2 van cassette naar geheugen

Een bestand (stel dat het de welluidende naam "0001" heeft) is van cassette in het geheugen te laden met

1 0001

waarna het in de kring van bestanden wordt opgenomen. Bestond er al een bestand "0001", dan staan er vanaf dat moment twee van zulke bestanden naast elkaar in het geheugen van de p2000.

Als het geheugen van de p2000 al een het een en ander bevat is het mogelijk dat het bestand er niet meer bij past. Je krijgt dan de vraag

FILE TE LANG - DEEL LADEN ?

Bij "j" als antwoord, wordt een deel van het bestand geladen. Wil je toch het hele bestand (en dat zal meestal het geval zijn) dan moet je "n" antwoorden en vervolgens een aantal bestanden uit het geheugen verwijderen met "d". Hierna kun je het bestand opnieuw proberen te laden.

Als na het afzoeken van de cassette blijkt dat het gezochte bestand er niet op staat, krijg je de melding

EINDE CASSETTE

Bij het laden van een bestand wordt de cassette altijd eerst helemaal teruggespoeld. Je kunt het bestand "0001" ook laden zonder terugspoelen. Hiervoor is het commando

1*0001

Dit zorgt ervoor dat er gezocht wordt vanaf het punt waar de cassette toevallig stond. Je loopt dus het risico dat het bestand niet te vinden is.

9.3 de cassette-index

De namen van alle bestanden die op een kant van de cassette staan zijn op te vragen met het commando "i". Op de onderste regel verschijnen dan achtereenvolgens alle namen.

9.4 het wissen van de cassette

Een kant van de cassette is te wissen met het commando

r

(rub). Om ongelukken te voorkomen wordt na het ingeven van dit commando eerst om een bevestiging gevraagd:

CASSETTE WISSEN ?

Antwoordt je met "n" (nee) dan gebeurt er niets. Als je per ongeluk toch "j" (ja) hebt geantwoord, kun je nog stoppen door het cassette dekseltje omhoog te wippen. Als de cassette nog steeds

aan het terugspoelen was, is hij nog niet gewist.

-

s	schrijf het bestand waar je in zit weg op cassette
l naam	laad het bestand "naam" in het geheugen
l*naam	idem, zonder terugspoelen
i	laat de namen van alle bestanden op de cassette zien
r	wis de cassette

10. VARIA

In dit hoofdstuk worden een aantal losse functies behandeld

10.1 duplizeren van regels

Wil je de regel waar de cursor op staat een keer achter zichzelf copiëren, dan kan dat door funktietoets 9 in te drukken. Dit kan natuurlijk alleen als de cursor niet op de commandoregel staat.

10.2 tussenvoegen van lege regels

Het indrukken van funktietoets 7 zorgt ervoor dat er een lege regel wordt ingevoegd na de regel waarop de cursor staat.

Lege regels invoegen voor een bepaalde regel kun je doen met de toets om regels te splitsen. Dit is funktietoets 3 (paragraaf 3.3). Zet de cursor op de eerste kolom van de regel waarvoor de nieuwe lege regel moet komen. Druk dan funktietoets 3 in.

10.3 commando-regel wissen/terughalen

De commando-regel kan gewist worden door het gelijktijdig indrukken van shift en funktietoets 00. Door alleen funktietoets 00 in te drukken haal je terug wat er tevoren opstond. Dit is makkelijk om een commando te herhalen.

10.4 de "W"

Je hebt misschien gemerkt dat er soms linksonder op het scherm een "W" (wacht) verschijnt. Als dit het geval is, is de p2000 bezig een aktie in het hoofdgeheugen uit te voeren. De letter-buffer zorgt ervoor dat je dan toch gewoon door kunt typen (behalve bij cassette handelingen).

Akties waarbij een "W" verschijnt zijn:

- het indrukken van de carriage-return, dus bij alle commando's;
- het indrukken van een funktietoets, behalve "00";
- het gebruik van de invoeg-mode waarbij een woord naar de volgende regel wordt geschoven.

Het is mogelijk het scherm (behalve de commandoregel) terug te zetten in de toestand zoals die was na de laatste aktie waarbij een "W" verscheen. Dit doe je met shift en funktietoets ~~X~~

10.5 speciale tekens

Op het hoofdtoetsenbord zijn drie toetsen waarmee je een speciaal teken in de tekst kunt voegen. Deze tekens zorgen ervoor dat - als ze zich op het scherm van de p2000T bevinden - de tekens erachter veranderen. Dit gebeurt echt alleen op het scherm! Door de printer routines worden al deze tekens overgeslagen.

De eerste is de toets met de rechte haken. Het teken dat hierbij hoort zorgt ervoor dat alle tekens erna op dezelfde regel gewoon worden weergegeven. Dit heft de werking van het teken "shift rechte-haak" op. Want dat vertaalt alle kleine letters en cijfers naar grafische tekentjes. Zie hiervoor het BASIC handboek.

Het indrukken van "shift#" zorgt voor het plaatsen van een dubbele hoogte teken.

Tenslotte de toets met de twee accenten. Deze bevindt zich links van de del-toets. Het indrukken ervan geeft het continue graphics teken. Shift en deze toets geeft gescheiden graphics.

Overigens zijn deze (op zichzelf niet van een spatie te onderscheiden) tekens gewoon met de del-toets weg te halen.

10.6 het belletje

Op een gewone schrijfmachine kun je bij het laten passeren van een bepaalde kolom een belletje laten horen. Dit is bij text2000 ook mogelijk. Stel dat je commando

a 23

(alarm) intikt. Dan is er vanaf dat moment steeds een signaal te horen als je met de cursor kolom 23 passeert (van links naar rechts). Het belletje zet je uit door een kolom-nummer in te tikken dat buiten de schermbreedte ligt.

10.7 de 40/80 kolomskaart

De tekstverwerker herkent het type p2000 dat je gebruikt. Dit kan zijn een gewoon T-model, een T-model met een (Mineware) 40/80 kolomskaart of een M-model. In de laatste twee gevallen wordt voor elk nieuw bestand automatisch een breedte van 80 letters ingesteld. Tevens wordt de eventueel aanwezige 40/80 kolomskaart omgeschakeld naar 80 kolommen. Het is ook mogelijk weer terug te gaan naar 40 kolommen met

m 40

Omschakelen naar 80 kolommen kan dan weer met

m 80

Op het M-model of het gewone T-model hebben deze commando's geen effekt.

]	alfa mode
shift en]	grafische mode
>	continue graphics
shift en >	gescheiden graphics
shift en #	dubbele hoogte
3 toets	splits de regel op de cursor positie
7 toets	voeg lege regel tussen achter regel waarop de cursor
9 toets	copieer de regel waarop de cursor staat achter zichzelf
00 toets	haal commando-regel terug
shift en toets 00	wis commando-regel
shift en toets ←→	herstel scherm in toestand zoals deze direkt na de laatste "W" aktie was
a nn	hoorbaar signaal bij het passeren van kolom "nn"
m 40	schakel de 40/80 kolomskaart naar 40 kolommen
m 80	schakel de 40/80 kolomskaart naar 80 kolommen

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste functies voor de printer besproken.

1.1 algemeen

Nadat je een stuk tekst hebt ingetikt, wil je dit natuurlijk ook op papier kunnen zien. Vanwege de beperkingen van het p2000T beeldscherm is het erg moeilijk de lay-out (bladspiegel) goed op het scherm te beoordelen. Daarom is in de opzet van text2000 gekozen de definitieve lay-out pas te bepalen op het moment van printen.

De strategie voor het krijgen van een mooie lay-out op papier is dan als volgt:

- Plaats de gewenste tekst in de p2000. De tekst tik je achter elkaar in, af en toe onderbroken door lay-out bepalende woorden. Deze woorden staan steeds op aparte regels (die met een punt beginnen) tussen de tekst.
- Laat deze tekst uitprinten en bekijk het resultaat. Hoe dit eruit ziet wordt volkomen bepaald door de in de tekst ingevoegde "punt"-commando's, die zaken regelen als regellengte, rechter kantlijn, inspringen en nog veel meer.
- Als het resultaat je niet bevult, kun je de ingetikte tekst veranderen.

1.2 de printer karakteristieken

Als je een gewone 1200 baud Philips printer (110041) hebt, kun je deze paragraaf verder overslaan.

Voor je kunt printen moet je eerst controleren of de printer geschikt is. De baudrate (dat is de snelheid waarmee de letters naar de printer worden gezonden) staat standaard op 1200. Als je printer een andere baudrate heeft, bijvoorbeeld 300, kun je dit aan de p2000 mededelen met het commando

b 300

Na dit commando staat de baudrate op 300. Dit commando moet natuurlijk iedere keer herhaald worden als de p2000 uitgeschakeld is geweest.

Er zijn ook printers die bij het afsluiten van een regel alleen de asci code voor carriage-return verlangen. Dit in tegenstelling tot de standaard Philips printers die "carriage-return" en "line-feed" vereisen. Dit niet-standaard type printers geef je aan met het commando

q 2

1.3 het print commando

Je zorgt ervoor dat een tekst wordt geprint door het commando

p 1

in te tikken. De "1" geeft aan dat je de tekst 1 keer uitgeprint wilt hebben. Tijdens het printen kun je het resultaat ook op het scherm bekijken. Wil je dat resultaat alleen op het scherm zien (en niet op de printer krijgen), dan moet je "p" of "p 0" als commando geven. Je kunt in dat geval het tempo verhogen door een shift-toets in te drukken.

Text2000 test of er een printer aanwezig is. Is er gedurende 30 seconden geen "printer ready" signaal ontvangen dan krijg je de vraag of er nog langer op de printer gewacht moet worden.

Als je tijdens het printen een willekeurige toets indrukt stopt de p2000 met het verzenden van letters en wordt er gevraagd of je nog wel door wilt gaan.

1.4 de paginalengte

Bij het printen wordt standaard uitgegaan van pagina's met een lengte van 66 regels. Dit is een lengte die overeenkomt met die van het meest gebruikte papier.

Als je 43 regels op een pagina wilt hebben, kun je dit instellen met het "punt"-commando

.PL 43

Dit plaats je in de tekst voorafgaand aan de tekst van de eerste pagina die een lengte van 43 moet hebben.

De regels van een pagina worden allemaal volgeschreven. Wil je een open ruimte boven- of onderaan de pagina hebben, dan moet je dit met een titel-definitie doen. Voor 4 lege regels onderaan de pagina is dat

.BT
.SP 4
.TE

Dit stuk tekst moet je vooraan invoegen. In hoofdstuk 5 wordt precies uitgelegd hoe je titels definieert.

Als je een paginalengte van 43 had ingesteld en de bovenstaande bodemtitel (.BT) hebt vereist, zijn er nog $43-4=39$ regels per pagina beschikbaar voor tekst. Deze 39 regels worden door text2000 steeds afgeteld. Zelf hoef je dus niets te doen om ervoor te zorgen dat een nieuwe pagina op tijd begint!

1.5 de regellengte

De printer-aanroep zorgt ervoor dat er regels met een lengte van maximaal 64 tekens gemaakt worden. Als je een andere lengte (bijvoorbeeld 83) wilt hebben voeg je het "punt"-commando

in. Elke lengte van 10-255 is toegestaan. In tegenstelling tot het paginalengte commando, dat pas in werking treedt als de pagina af is, wordt de regellengte van de volgende regel direct aangepast.

1.6 het formatten

Normaal gesproken worden bij het printen zoveel mogelijk woorden op dezelfde regel geplaatst. Net zoals bij de format toets worden woorden niet meer naar een vorige regel doorgeschoven als er een breekpunt volgt. Dit kan zijn:

- een lege regel,
- een regel die met een of meer spaties begint,
- een regel die met een punt begint,
- elke regel die binnen een stuk tekst staat dat begint met een regel ".NF" en eindigt met ".FO".

Dit betekent dus dat een "punt"-commando altijd een onderbreking van de tekst geeft. Wil je een alinea maken waarbij de eerste regel gewoon vooraan begint, dan voeg je een regel met een punt in de eerste positie tussen. Deze regel wordt - zoals voor alle regels geldt die met een punt beginnen - niet uitgeprint.

In de format mode wordt tussen twee woorden niet meer dan één spatie geplaatst. Extra tussengevoegde spaties worden verwijderd. Hoe je toch extra spaties kunt krijgen wordt in paragraaf 2.4 behandeld.

1.7 de kantlijnen

Als je niets opgeeft wordt er een rechter kantlijn gemaakt. Dit doet text2000 door zóveel spaties tussen de woorden in te voegen dat de woorden rechts op de regel allemaal uitgelijnd staan. Deze spaties worden bij voorkeur achter leestekens geplaatst. Verder staan ze willekeurig.

Wil je geen rechter kantlijn, dan voeg je het commando

.AD L

in de tekst in. Dit staat voor 'adjust left': alleen een linker kantlijn. Als je een eind verderop toch weer een rechter kantlijn wilt hebben zet je daar

.AD B

voor 'adjust both'. Als je alleen een rechter kantlijn wilt hebben zonder linker kantlijn kun je

.AD R

gebruiken. Centreren kun je tenslotte met

.AD C

Overigens werkt het centreren of het maken van een rechter

kantlijn ook op stukken "niet-te-formatten" tekst. Als je dit niet wilt zul je het dus explicet uit moeten zetten.

Een rechter kantlijn wordt niet gemaakt als de regel die geprint wordt de laatste regel voor een breekpunt (zie opsomming in paragraaf 1.6) is.

1.8 een voorbeeld

Nu dan een voorbeeld van het gebruik van een aantal "punt"-commando's. Stel dat je de volgende tekst hebt ingetikt

```
.LL 55
.AD R
.NF
Een companero zei:
als we bevelen
reglementen
negeren,
als we net doen of ze er niet zijn
uniformen
tralies,
als we geen rekening houden
met de officieren
en verklikkers,
dat zei een companero
en ik geloof het
hier
in de grote kerker
zitten we gevangen
(anoniem)
.FO
.AD B
(Dit gedicht is afkomstig uit de bundel
"KOP OP, COMPANEROS!", een recente
uitgave van de federatie van Uruguay
Komitees)
```

Deze tekst verschijnt op de printer als

```
Een companero zei:
als we bevelen
reglementen
negeren,
als we net doen of ze er niet zijn
uniformen
tralies,
als we geen rekening houden
met de officieren
en verklikkers,
dat zei een companero
en ik geloof het
hier
in de grote kerker
zitten we gevangen
(anoniem)
```

(Dit gedicht is afkomstig uit de bundel "KOP OP, COMPANEROS!", een recente uitgave van de federatie van Uruguay Komitees)

NB: als je het uitprobeert kan het zijn dat de (in de laatste drie regels) ingevoegde spaties op andere plaatsen staan. Dit hangt af van de positie in de hele tekst.

b nn	printer baudrate wordt "nn"
q nn	printer type "nn": 1 is standaard, 2 alleen carriage return op eind van regel
p nn	print de tekst "nn" keer; als "nn" gelijk is aan 0 alleen naar het scherm
.PL nn	pagina lengte wordt "nn"
.LL nn	regel lengte wordt "nn"
.NF	regels die volgen niet formatten (woorden doorschuiven)
.FO	regels die volgen wel formatten
.AD L	alleen linker kantlijn
.AD R	alleen rechter kantlijn
.AD B	linker en rechter kantlijn
.AD C	centreren

2. INSPRINGEN VAN TEKST

In dit hoofdstuk worden de mogelijkheden besproken om stukken tekst te laten inspringen of naar rechts op te schuiven.

2.1 de hele tekst

Een uitgeprinte tekst moet normaal gesproken niet helemaal links op het papier beginnen. Je kunt de hele tekst op de printer naar rechts verschuiven. Met het commando

.PO 11

(page-offset) schuif je de tekst 11 posities naar rechts op. Alle waarden van 0 tot 255 zijn toegestaan. Het naar rechts schuiven is niet op het scherm zichtbaar.

2.2 een deel van de tekst

Voor het laten inspringen van een deel van de tekst is het commando ".IN" (indent). Met

.IN 2

springt de tekst 2 posities in. Het verschil met ".PO" is dat de regels bij ".IN" effektief korter worden: de vooraan ingevoegde spaties worden ook bij de regellengte gerekend. Bijvoorbeeld

.LL 40

Aanvankelijk werden bij videorecorders opnamen gemaakt op dezelfde manier als bij cassettere Recorders:

.IN 4

je drukte de toetsen 'record' en 'play' gelijktijdig in.

komt op de printer als

Aanvankelijk werden bij videorecorders opnamen gemaakt op dezelfde manier als bij cassettere Recorders:

je drukte de toetsen 'record' en 'play' gelijktijdig in.

De opgegeven inspringwaarde moet altijd liggen tussen 0 en de regellengte min 10.

2.3 een regel

Het is ook mogelijk alleen de volgende regel anders te laten inspringen. Dit kan heel nuttig zijn bij het maken van opsommingen. Als je alleen de volgende regel 2 posities wilt laten inspringen en daarna de tekst weer de normale hoeveelheid wilt laten inspringen, voeg je het commando

.IT 2

tussen

Stel dat je een opsomming wilt maken waarbij elk onderdeel door een streepje voorafgegaan wordt. Dit kun je als volgt doen. Je laat de hele opsomming twee posities inspringen met ".IN 2". Voor elk onderdeel zet je ".IT 0". Dit begint dan gewoon vooraan. De invoertekst

.AD L
.LL 56
Vereisten.
.IN 2
.IT 0
- kennis, inzicht en ervaring om bovenstaande taken te kunnen uitvoeren,
.IT 0
- kennis, inzicht en ervaring in beleidontwikkeling en demokratisering,
.IT 0
- een visie kunnen uitdragen m.b.t. de functie van het buurt- en klughuiswerk,
.IT 0
- een opleiding op minimaal MBO-nivo,
.IT 0
- bereidheid onregelmatig te werken.

komt als volgt op papier

Vereisten.

- kennis, inzicht en ervaring om bovenstaande taken te kunnen uitvoeren,
- kennis, inzicht en ervaring in beleidontwikkeling en demokratisering,
- een visie kunnen uitdragen m.b.t. de functie van het buurt- en klughuiswerk,
- een opleiding op minimaal MBO-nivo,
- bereidheid onregelmatig te werken.

2.4 het spatieteken

Om een rechter kantlijn te maken worden tussen de woorden spaties ingevoegd. Dit kan bij een opsomming wel eens minder mooie resultaten leveren. Bekijk het voorbeeld van 2.3. Als je hier een rechter kantlijn hebt, is het niet zo fraai als er direct na de streepjes spaties ingevoegd worden. Dit kun je voorkomen door een 'spatieteken' te plaatsen tussen het streepje en het eerste woord.

Een 'spatieteken' is een teken dat bij het uitprinten vervangen wordt door een spatie. Je definieert een spatieteken met het commando ".SC" (space character). Als je de "%" als een spatie wilt laten weergeven, voeg je de regel

SC %

tussen. Heb je daarna in de tekst bijvoorbeeld staan

vraag%2

dan zal dit als een woord behandeld worden. Bij het uitprinten

staat er dus altijd maar een spatie tussen "vraag" en "2". Omdat het als een woord beschouwd wordt, zal het ook nooit voorkomen dat "vraag" op de ene regel staat en "2" op de volgende. In de opsomming wordt het

.AD B
.SC %
.LL 56
Vereisten.
.IN 2
.IT 0
-%kennis, inzicht en ervaring om bovenstaande taken te kunnen uitvoeren,
.IT 0
-%kennis, inzicht en ervaring in beleidsontwikkeling en demokratisering,
.IT 0
-%een visie kunnen uitdragen m.b.t. de functie van het buurt- en klughuiswerk,
.IT 0
-%een opleiding op minimaal MBO-nivo,
.IT 0
-%bereidheid onregelmatig te werken.

Dat wordt dan op papier

Vereisten.
- kennis, inzicht en ervaring om bovenstaande taken te kunnen uitvoeren,
- kennis, inzicht en ervaring in beleidsontwikkeling en demokratisering,
- een visie kunnen uitdragen m.b.t. de functie van het buurt- en klughuiswerk,
- een opleiding op minimaal MBO-nivo,
- bereidheid onregelmatig te werken.

Een spatieteken kan ook nuttig zijn om te zorgen dat er in de tekst wat extra ruimte overblijft: bijvoorbeeld om er later met de hand een speciaal teken in te zetten.

Er is, als je niets opgeeft, geen spatieteken gedefinieerd. Als je een eenmaal gedefinieerd spatieteken weer wilt veranderen, kan dit door weer een commando in te voegen. Wil je het helemaal uitzetten dan voeg je tussen

SC

zonder verder argument.

PO nn	schuif alles op de printer posities naar rechts
.IN nn	spring "nn" posities in
.IT nn	spring alleen de volgende regel posities in
SC	geen spatieteken
SC c	zet spatieteken op "c"

3. PAGINA'S

In dit hoofdstuk wordt van alles behandeld dat met bladzijden te maken heeft.

3.1 de paginalengte

In tegenstelling tot sommige andere tekstverwerkers is text2000 niet pagina-georiënteerd. Dat wil zeggen dat je zelf niet vooraf de indeling in pagina's hoeft te maken. Deze moeite wordt je door text2000 uit handen genomen: als bij het printen een pagina vol is, wordt er vanzelf een nieuwe gemaakt.

In paragraaf 1.4 is uitgelegd hoe je het aantal regels dat op een pagina moet komen kunt aanpassen (d.m.v. het punt-commando ".PL nn").

3.2 het forceren van een nieuwe pagina

Hoewel de tekstverwerker zelf bepaalt wanneer er een nieuwe pagina moet komen, wil je soms dat een bepaald stuk tekst perse bovenaan de bladzijde moet komen. Bijvoorbeeld het begin van een nieuw hoofdstuk. Hiervoor is het commando

.BP

Als je dit in de tekst invoegt, wordt eerst de pagina die uitgeprint werd afgesloten door het invoegen van lege regels (totdat de paginalengte is bereikt). Daarna komt er een nieuwe pagina. Bovenaan staat hier dan de tekst die op de regels na ".BP" komt.

Als je in een scriptie een nieuwe paragraaf begint, hoeft deze natuurlijk niet altijd op een nieuwe pagina te beginnen. Toch wil je niet dat bijvoorbeeld alleen de titel van zo'n paragraaf onderaan de bladzijde staat, waarna de rest pas op de volgende bladzijde begint.

Je kunt in zo'n situatie het ".ND" (need) punt-commando gebruiken. Dit werkt als volgt. Bekijk de volgende tekst:

Opnamen voor de tweede elpee starten in
juli. De plaat komt eind van de zomer
uit.

.ND 5
I. Inventarisatie

De naam Time Bandits is ontleend aan een
film van en met het Monty Python-team.

De regel ".ND 5" vertelt text2000 dat als er minder dan 5 regels op de pagina over zijn, er een nieuwe pagina begonnen moet worden. Dus:

- als er minder dan 5 regels over zijn is het effekt hetzelfde als van ".BP" (regels van een bodemtitel tellen hierbij niet mee);
- als er 5 of meer regels over zijn wordt het overgeslagen.

In plaats van 5 mag je elk getal tussen 0 en 255 opgeven.

3.3 het paginanummer

Elke pagina krijgt automatisch een nummer: De eerste pagina nummer 1, de tweede nummer 2, enzovoort. Je kunt het startnummer ook zelf instellen. Om het paginanummer bijvoorbeeld op 623 te zetten is het punt-commando

.PN 623

Je mag elk nummer van 0 tot 65535 gebruiken. Als het nummer door ophogen groter dan 65535 wordt, start text2000 weer opnieuw bij 1.

Dit alles zou natuurlijk volstrekt nutteloos zijn als er geen manier was om het nummer ook in de tekst te laten verschijnen. Je kunt een teken definieren dat - elke keer als het in de tekst staat - vervangen wordt door het nummer van de pagina. Als je hiervoor de "\$" wilt gebruiken maak je een regel met

PC \$

waar ".PC" staat voor page-character.

Om nu midden onderaan elke pagina het nummer te krijgen, kun je de volgende bodemtitel gebruiken

.BT
.AD C
.PC \$
\$
TE

Hier zegt ".AD C" dat er (alleen in de titel) gecentreerd moet worden. Meer over het definieren van titels staat in hoofdstuk 5.

Het paginateken is weer af te zetten met ".PC" zonder verder argument.

3.4 stoppen na elke pagina

Als je geen ketting-formulieren in de printer gebruikt maar losse velletjes A4, is het wel zo handig als er na elke pagina gewacht wordt totdat je een nieuw vel in de printer hebt gedaan. Hiervoor is het punt-commando

ST

(stop). Als je dit in de tekst plaatst, wordt voor het begin van elke nieuwe pagina gevraagd of er begonnen mag worden:

VOLGENDE PAGINA ?

Er wordt pas verder geprint als je "j" antwoordt. Als je "n" intikt wordt er helemaal gestopt met printen.

3.5 printen van beperkt aantal pagina's

Het is mogelijk een beperkt aantal pagina's uit een grotere tekst te printen. Stel dat je alleen de pagina's met nummers van 3 t/m 6 wilt laten printen. Dan moet je in plaats van "p 1" op de commando-regel intikken

p 1 3 6

Om het alleen op het scherm te bekijken vervang je de 1 door een 0. Om alle pagina's vanaf nummer 3 te zien gebruik je

p 1 3

p n1 n2 n3

print pagina "n2" tot en met "n3";
doe dit "n1" keer;
als "n1" nul is, alleen naar het scherm

.PL nn

pagina lengte wordt "nn"

.BP

begin een nieuwe pagina

.ND nn

begin een nieuwe pagina als er minder
dan "nn" regels op de huidige pagina
over zijn

.PC

geen paginateken

.PC c

zet paginateken op "c"

.ST

wacht voor elke nieuwe pagina

4. REGELS EN AFKORTEN

In dit hoofdstuk worden een aantal print functies behandeld, gegroepeerd rond het thema 'regel'

4.1 de regelafstand

De regels op de printer komen altijd direct na elkaar. Je kunt ook opgeven dat na elke regel een blanco regel gelaten moet worden. Dit doe je met

.DS

(double spacing). De paginalengte blijft in zo'n geval gelijk aan het totaal aantal regels: een lengte van bijvoorbeeld 45 betekent dan 23 regels tekst en 22 lege regels.

Weer overgaan naar de normale situatie (geen blanco regels extra) doe je met

.SS

(single spacing).

4.2 een regel streepjes

Je kunt voor het maken van afscheidingen in de tekst een commando gebruiken. Als je een regel met bijvoorbeeld allemaal "=" tekens wilt hebben, zet je in de tekst

.HL

(horizontal line). Dit punt-commando zorgt ervoor dat er een regel gemaakt wordt waarop alleen "="-en staan. Dit gebeurt vanaf de inspring positie. Een voorbeeld. De ingetikte tekst

.LL 53

Beeldzilver-stabilisator.

.IN 3

.HL =

Bij verwerking volgens voorschrift worden de foto's of films onmiddellijk na het spoelen twee minuten in een oplossing gedompeld en daarna gedroogd.

.HL =

komt als volgt op de printer

Beeldzilver-stabilisator.

=====

Bij verwerking volgens voorschrift worden de foto's of films onmiddellijk na het spoelen twee minuten in een oplossing gedompeld en daarna gedroogd.

=====

In het commando mag je elke letter opgeven. Dus ook een regel "a"-s is mogelijk!

4.3 regels overslaan

Als je tussen twee stukken tekst een aantal lege regels wilt hebben, kun je gewoon een aantal regels open laten in de ingetikte tekst. Dit kan echter tot gevolg hebben dat deze lege regels per ongeluk bovenaan de pagina komen. Terwijl je toch in zo'n geval wilt hebben dat het tweede stuk tekst gewoon bovenaan begint. Het commando ".SP nn" (space) is hiervoor gemaakt. Voeg je bijvoorbeeld

.SP 4

in de tekst in, dan gebeurt er het volgende:

- Als de tekst midden op de pagina komt, worden er 4 regels overgeslagen.
- Als de tekst die voor ".SP 4" staat minder dan 4 regels voor het eind van de bladzijde ophoudt, worden er lege regels ingevoegd tot aan het eind van de pagina. De regels die een bodemtitel in beslag neemt tellen hiervoor niet mee.
- Als ".SP 4" meteen na het begin van een pagina komt, gebeurt er niets.
- Als het commando in een titel staat (zie hoofdstuk 5), worden er altijd 4 lege regels ingevoegd, of dit nu op het begin of het eind van de pagina is.

Je kunt er met dit punt-commando dus voor zorgen dat twee paragrafen 4 (of elk ander aantal) regels uit elkaar staan. Maar als er een pagina-eind tussen zit, begint de tweede paragraaf toch bovenaan de nieuwe bladzijde.

4.4 de regels op het scherm

Je zult wel gemerkt hebben dat je bij het printen naar het scherm maar een deel van de regels ziet. Welk deel je ziet kun je instellen met het 'preview' punt-commando. Als je de letters vanaf positie 21 wilt zien, kun je in de tekst invoegen

PV 21

In plaats van 21 kun je elke positie van 1 tot 175 invullen.

Het commando

PV 0

heeft een speciale betekenis. Dit zorgt ervoor dat je de hele tekst op het scherm krijgt (vanaf positie 1). Als de tekst niet meer op een schermregel past, wordt er op de volgende regel verdergegaan. Probeer maar eens.

Het 'preview' punt-commando heeft geen enkel effect op wat er op de printer verschijnt!

4.5 afkorten

Het is bij text2000 ook mogelijk om woorden te laten afkorten. Omdat er geen eenvoudige regels bestaan die altijd een goede afkorting opleveren, zul je zelf de eventuele afkortingsplaatsen aan moeten geven. Hiervoor moet je eerst een afkortingsteken

definieren, bijvoorbeeld de "+"

.HC +

(hyphenation character). Je kunt nu in woorden die afgekort mogen worden "+"-en invoegen op de plaatsen waar text2000 - indien nodig - mag afkorten. Bijvoorbeeld

.LL 50

.HC +

In 1975 werden 113 miljoen uitleningen
ge+regis+treerd en daarvan betrof
ongeveer een kwart non+-fiction boeken
De vraag naar dit soort boeken blijkt
voor+namelijk bij leerlingen van het
secun+dair onderwijs sterk te zijn en
dat zou te maken hebben met de opkomst
van het project-onderwijs.

wordt

In 1975 werden 113 miljoen uitleningen geregis-
treerd en daarvan betrof ongeveer een kwart non-
fiction boeken. De vraag naar dit soort boeken
blijkt voornamelijk bij leerlingen van het secun-
dair onderwijs sterk te zijn en dat zou te maken
hebben met de opkomst van het project-onderwijs.

Je ziet hier dat als er op een al bestaand "--"-teken afgekort mag worden, je het afkortingsteken ervoor moet zetten. Afkortings-tekens die staan op plaatsen waar niet afgekort wordt, worden gewoon overgeslagen.

Het afkortingsteken kun je weer uitzetten met het punt-commando

.HC

zonder argument.

	na elke regel op printer een blanco regel
.SS	regels meteen na elkaar
.HL c	maak een regel bestaande uit "c"-s
.SP nn	sla "nn" regels over; als niet in titel en aan begin van pagina: niets;
PV 0	als niet in titel en op eind van pagina: niet meer dan het aantal regels als tot aan het eind van de pagina laat de hele print-tekst op het scherm zien
PV nn	("nn" niet 0) laat de print-tekst vanaf kolom "nn" zien
.HC .	geen afkortingsteken "c"
.HC c	zet afkortingsteken op "c"

5. TITELS

In dit hoofdstuk wordt behandeld hoe je top- en bodemtitels kunt definiëren.

5.1 algemeen

Titels zijn stukken tekst die aan het begin of eind van elke pagina geplaatst moeten worden. Een simpel voorbeeld heb je gezien in paragraaf 1.4: 4 lege regels onderaan elke pagina. Een ander voorbeeld is een paginanummer dat je onderaan elke pagina wilt zetten.

Dit zijn twee heel eenvoudige voorbeelden van mogelijke titels. In het text2000 concept kun je elke willekeurige tekst als titel gebruiken, zolang er nog maar minstens één regel per bladzijde overblijft voor gewone tekst.

Hoe definiëer je nu een titel? Een toptitel - dat is een stuk tekst dat bovenaan elke pagina moet komen - begin je met

.TT

Hierna volgt de tekst die in de titel moet komen. Je sluit de definitie van de toptitel af met

TE

(titel end). Een bodemtitel (die dus onderaan de pagina moet komen) begin je met

BT

Je sluit zo'n bodemtitel op dezelfde manier af als een toptitel: met ".TE".

Nu een voorbeeld van een titel. Als je de volgende titeldefinitie hebt ingetikt

```
.TT
.NF
.AD R
.PC $
Dit is mijn artikel
Pagina nummer $.
.HL -
.TE
```

komt er bovenaan pagina 12 het volgende te staan (er is aangenomen dat je regels met een lengte van 50 heeft gedefinieerd)

```
Dit is mijn artikel.
Pagina nummer 12.
```

Bovenaan een andere pagina komt dezelfde tekst, maar wel met het nummer van die betreffende pagina.

5.2 de lokale variabelen

Het is je misschien opgevallen dat in het voorbeeld in paragraaf 5.1 een rechter kantlijn is gebruikt in de titel. Deze rechter kantlijn geldt alleen voor de titel! Als de rest van de tekst bijvoorbeeld gecentreerd wordt, blijft dit zo.

Je kunt dus in een titel een aantal variabelen definiëren die de bestaande overschrijven. Als je ze niet in de titel definieert worden de waarden gebruikt zoals ze aan het begin van de pagina waren.

Dit geldt ook voor bodemtitels. Als je niet wilt dat een bodemtitel zich aanpast aan bijvoorbeeld het inspringen van de tekst zoals dat bovenaan de pagina was, moet je in de definitie van die titel expliciet iets vermelden als

.IN 0

Welke variabelen je in een titel kunt definiëren zonder dat ze in de rest van de tekst veranderen, vind je in de volgende opsomming:

- de regellengte, ".LL nn";
- de adjust-mode, ".AD c";
- het formatten, ".FO" en ".NF";
- het inspringen, ".IN nn" en ".IT nn";
- de regelafstand, ".SS" en ".DS";
- het spatieteken, ".SC" en ".SC c";
- het paginateken, ".PC" en ".PC c";
- het afkortingsteken, ".HC" en ".HC c";
- het databaseteken, ".DB" en ".DB c" (zie hoofdstuk 6);

Andere variabelen kun je niet definiëren in een titel: ".PV nn" is bijvoorbeeld niet toegestaan.

.TT	begin van de definitie van een toptitel
.BT	begin van de definitie van een bodemtitel
.TE	eind van een titeldefinitie

6. DE DATABASE

In dit hoofdstuk wordt besproken hoe je met een 'database' kunt werken.

6.1 het maken van een database

Een database is in zijn eenvoudigste vorm een verzameling geordende gegevens. Als voorbeeld van een database kun je een adressenbestand bekijken. Dit bevat van een aantal personen gegevens als naam, voorletters, adres en woonplaats. Bij tekst2000 zul je al deze gegevens zelf moeten ordenen.

De gegevens in een database zijn onderverdeeld in 'records' en 'items'. Records vormen de grove onderverdeling. In het adressenbestand vormt elke persoon een record.

De items zijn de gegevens die per record zijn opgeslagen. In het voorbeeld is dus de naam een item.

Wil je een database in tekst2000 kunnen gebruiken dan moet je de gegevens als volgt in een bestand intikken:

- de verschillende records moet je scheiden door een lege regel;
- per regel komt een item.

Als voorbeeld een drie-record adressenbestand. Dit zou je als volgt kunnen intikken

Boon
C.A.M
van Goghstraat 76
Amsterdam

Hoekman
P.R
Zichtstraat 123a
Noordwijk ZH

Claessen
C.P.M
Gerstakker 3
Farmsum

De volgorde van de items in een record is niet belangrijk, mits je ervoor zorgt dat deze volgorde in elke record hetzelfde is. Met behulp van de bloktoetsen (zie hoofdstuk A-2) kun je gemakkelijk records verplaatsen of wissen.

6.2 het gebruik

Het is mogelijk om gegevens uit een database door tekst2000 in te laten voegen in een uitgeprinte tekst.

Hiervoor moet je vooraan in het bestand dat geprint wordt zetten wat de naam van de database is. Stel dat je de adressen uit paragraaf 6.1 in een bestand met de naam "adres" hebt staan. Dan zet je op de eerste regel van de tekst die geprint moet worden

.DB adres

Dit moet echt op de eerste regel staan, anders wordt het niet begrepen.

De volgende stap is het aangeven van de plaatsen waar bepaalde items moeten worden ingevoegd. Hiervoor definieer je eerst een 'databaseteken', bijvoorbeeld de "&" met

.DC &

Als je nu ergens in de tekst het tweede item uit de database wilt laten invoegen zet je daar "&02" neer. Op deze manier kun je dus per record maximaal 99 items aan.

Als er in de tekst achter de "&" een nummer staat dat verwijst naar een niet bestaand item, of als er helemaal geen nummer achter staat, blijft de "&" gewoon staan.

Wat gebeurt er nu als je de tekst laat uitprinten? Text2000 telt het aantal records in de database en print de tekst uit voor elke record (in het voorbeeld dus voor elke persoon). Als je niet "p 1" maar "p 2" als commando gebruikt wordt het voor elke persoon twee keer uitgeprint.

Nu dan een voorbeeld. Ga uit van het adressenbestand van paragraaf 6.1 met de naam "adres". Als je een bestand "brief" maakt waarin staat

.DB adres

.DC %

.NF

%02 %01

%03

%04

.SP 1

.FO

.AD L

Geachte meneer/mevrouw %02

.SP 1

.LL 50

Bij controle is ons gebleken dat u de contributie over 1983 nog niet hebt voldaan.

dan levert het commando "p 1" drie briefjes op, namelijk

C.A.M Boon
van Goghstraat 76
Amsterdam

Geachte meneer/mevrouw Boon,

Bij controle is ons gebleken dat u de contributie over 1983 nog niet hebt voldaan.

en

P.R Hoekman
Zichtstraat 123a
Noordwijk ZH

Geachte meneer/mevrouw Hoekman

Bij controle is ons gebleken dat u de contributie over 1983 nog niet hebt voldaan.

en

C.P.M Claessen
Gerstakker 3
Farmsum

Geachte meneer/mevrouw Claessen

Bij controle is ons gebleken dat u de contributie over 1983 nog niet hebt voldaan.

De items mogen midden in woorden geplaatst worden. Zo kun je bijvoorbeeld de komma aan de naam vastplakken.
Je kunt ook per persoon het "meneer"- of "mevrouw"-zijn als item opnemen. Hierdoor lijkt de brief nog persoonlijker.

Items worden letterlijk in de tekst ingevoegd. Dit betekent dat afkortingstekens niet herkend worden.

Het databaseteken is tenslotte uit te zetten met behulp van ".DC" zonder argument.

.DB naam	haal items uit database "naam"
.DC	geen databaseteken
.DC c	zet databaseteken op "c"

7. PRINTER INSTELLING

In dit hoofdstuk worden een aantal printer afhankelijke instellingen bekeken.

7.1 algemeen

Text2000 is zo geschreven dat je in principe elke willekeurige printer kunt gebruiken. Dit betekent wel dat je een aantal instellingen zelf moet opgeven. De baudrate en carriage-return/line-feed zijn behandeld in paragraaf 1.2. Dit zijn ook meteen de enige twee karakteristieken waarin printers wat betreft text2000 kunnen verschillen: er worden alleen gewone (dat wil zeggen ASCII) tekens naar de printer gezonden.

7.2 controle tekens

Een printer begrijpt vaak ook nog een aantal controle tekens. Bij matrix printers kun je hiermee soms het lettertype instellen. Om toch te kunnen profiteren van deze - per printer verschillende mogelijkheden - kun je deze controle tekens "met de hand" naar de printer sturen. Hiervoor is het commando ".BY". Met een commando

.BY 27 69

stuur je de codes 27 en 69 naar de printer. Tussen haakjes: dit betekent op de brother CE50-BT "start onderstrepen".

Je mag willekeurig veel codes per ".BY" opgeven, zolang het maar op een schermregel past. De codes moeten decimaal opgegeven worden. Als in de printer handleiding dus iets staat als ESC+E moet je dit omrekenen naar decimale notatie (27 69).

Je kunt met dit commando elke denkbare code naar de printer sturen. Dit betekent dat je wel moet oppassen. Het verzenden van de code 10 (line-feed) zal bijvoorbeeld de pagina administratie van text2000 in de war sturen: er wordt geen rekening mee gehouden dat je op deze manier een extra regel hebt toegevoegd aan je pagina.

7.3 wachten tussen regels

Voor daisy-wheel printers is het ook makkelijk als je het printen even kunt onderbreken om er een ander printwielje in te zetten. Dit opent de mogelijkheid om bijvoorbeeld titels van hoofdstukken met een ander lettertype te printen. Het stoppen van de printer na een bepaalde regel doe je met

.WT

Er wordt dan pas weer begonnen met printen nadat je de vraag om verder te gaan met "j" hebt beantwoord.

Het verschil tussen ".WT" en ".ST" is als volgt. Bij ".WT" wordt er gestopt op de plaats waar het commando staat; ".ST" stopt het printen na elke pagina.

.BY n1 n2 ... nn zend de controle codes n1, n2, ..., nn
naar de printer
.WT wacht tijdelijk met printen

1. HOOFDTOETSENBOORD

De meeste toetsen van het hoofdtoetsenbord hebben de normale betekenis. Alle toetsen worden herhaald als je ze ingedrukt houdt.

↑ (shift

Hoofdletters en tekens als \$,(zijn te krijgen door het gelijktijdig indrukken van een "shift"-toets.

Als je alleen naar het scherm laat printen, zorgt het ingedrukt houden van een shift-toets ervoor, dat het printen sneller verloopt.

↓

De shift-toets is vast te zetten met deze toets. Dit is ongedaan te maken door een shift-toets even in te drukken.

TAB

Ga naar de volgende tabulatorstop. Als er geen tabulatorstop bereikbaar is, een regel naar onder.

shift en TAB

Ga naar het begin van het volgende woord. Als dat er niet is naar het begin van de commando-regel.

CODE

shift en CODE

Zet invoeg-mode aan/uit

⌫ (del-toets)

Wis de letter waarop de cursor staat.

shift en ⌫

Wis de letter waarop de cursor staat en alle volgende letters op de regel.

↙ (carriage-return)

shift en ↙

Bevestiging van ingetikt commando. Als geen commando ingetikt ga naar begin van volgende regel.

Als op regel 23: scroll ook 1 regel verder.

Op regel 24: alleen naar het begin van de regel.

shift en @

Wis het woord waarop de cursor staat. Als de cursor op een spatie staat gebeurt er niets.

Het teken 'alfa mode'.

shift en

Het teken 'grafische mode'.

>

Het teken 'continue graphics'

shift en >

Het teken 'gescheiden graphics'

shift en #

Het teken 'dubbele hoogte'.

<,↑,↓ of

Beweeg de cursor 1 plaats in de richting van het pijlje.

Als over de rand van het scherm heen: naar de andere kant. Bij
naar rechts (links): ook nog een regel lager (hoger).

Het deel links van de commando-regel wordt vermeden.

shift en <,↑,↓ of

Ga naar de door het pijlje aangegeven rand van het scherm

Het deel links van de commando-regel wordt vermeden.

2. FUNCTIETOETSEN

toets 0

Voeg de inhoud van de buffer toe voor de positie waarop de cursor staat.

shift en toets 0

toets 00

Zet het laatste commando terug in de commando-regel.

shift en toets 00

Wis de commando-regel

toets

De cursor geeft het eind van een blok aan. Er moet al eerder een begin zijn aangegeven. Wis dit blok, zonder het naar de buffer te transporteren.

shift en toets

toets 1

Scroll 22 regels achteruit (niet verder dan het begin van het bestand).

shift en toets 1

Ga naar het begin van het bestand.

toets 2

Scroll 22 regels vooruit (niet verder dan het einde van het bestand).

shift en toets 2

Ga naar het eind van het bestand. De laatste regel komt bovenaan het scherm.

toets 3

Splits de regel op de plaats waar de cursor staat.

shift en toets 3

Voeg de volgende regel toe vanaf de cursor positie. Dit overschrijft alles vanaf de cursor positie. Woorden kunnen hierbij gesplitst worden.

toets 4

De cursor geeft het begin van een blok aan. Als er al eerder een begin was aangegeven, wordt dat vergeten.

shift en toets 4

toets 5

De cursor geeft het eind van een blok aan. Er moet al eerder een begin zijn aangegeven. Het blok wordt gecopieerd naar de buffer en overschrijft dus de oude inhoud van de buffer.

shift en toets 5

toets 6

Als toets 5. Tevens wordt hier het blok gewist

shift en toets 6

toets 7

Voeg een lege regel in achter de regel waarop de cursor staat.

shift en toets

toets 8

shift en toets 8

Wis de regel waarop de cursor staat.

toets 9

Duplicateer de regel waarop de cursor staat

shift en toets 9

toets

Scroll 1 regel achteruit (tenzij de bovenste regel van het bestand al bovenaan het scherm staat)

shift en toets -

toets +

Scroll 1 regel vooruit (tenzij de onderste regel van het bestand al bovenaan het scherm staat).

shift en toets +

toets ~~W~~

Format het bestand.

shift en toets ~~W~~

Breng het scherm (uitgezonderd de commandoregel) terug in de toestand zoals deze was voor de laatste aktie waarbij een "W" verscheen.

3. COMMANDO'S

- Commando's worden ingetypt op de commando-regel. De eerste letter moet zover mogelijk naar links staan. Na het uitvoeren van een commando wordt de commando-regel gewist.
- Bij de beschrijving van de commando's betekenen haakjes dat de optie weggelaten kan worden. De waarde die dan wordt aangenomen staat bij de beschrijving van het commando vermeld.
- Een commando dat niet vooraan op de commando-regel begint wordt niet uitgevoerd.
- De hoeveelheid spaties tussen commando en optie (meestal 1) moet aangehouden worden.
- Bij de opties staat "/" voor een willekeurige letter, "nn", "nl", ..., "n5" voor een willekeurig getal, en "tt", "t1", "t2" voor een willekeurige tekst (die spaties mag bevatten).
- De (eenletterige) commando's worden in het volgende overzicht met hoofdletters aangegeven. Ze mogen ook met kleine letters ingetikt worden.
- De aktie van funktietoetsen gaat voor een commando. Als je een funktietoets indrukt terwijl er ook een commando is ingetikt, wordt de funktietoets uitgevoerd. Het commando blijft in de commando-regel staan.

A nn

Ann

Bij het passeren van kolom "nn" wordt een signaal gegeven. Bij waardes van "nn" buiten de breedte komt er dus nooit een signaal. Hetzelfde geldt voor "nn"=0 of "nn"=1.

B nn

Bnn

Zet de printer baudrate op "nn". Toegestaan zijn 110, 300, 600, 1200 en 2400 baud.

C/t1/t2/(nl (n2))

Verander "t1" in "t2" over "nl" regels en maximaal "n2" keer per regel. Dit gebeurt vanaf de plaats waar de cursor staat. Als de cursor op de commando-regel staat, gebeurt de verandering vanaf het begin van het scherm.

In dit commando mag "nl" of "n2" ook vervangen worden door een sterretje. Dit staat dan voor een zeer groot getal.

Als "nl" of "n2" niet wordt opgegeven wordt er de waarde 1 voor genomen.

De letter "/", die "t1" en "t2" scheidt, mag natuurlijk niet in "t1" of "t2" voorkomen.

C/t1/t2/w

Als de cursor niet op het begin van een tekst "t1" staat: zoek de eerstvolgende "t1". Dit gebeurt vanaf de plaats waar de cursor staat. Als de cursor op de commando-regel staat, wordt er gezocht vanaf het begin van het scherm.

Als de cursor wel op het begin van een tekst "t1" staat: verander deze in "t2" en zoek de volgende "t1" op.

Dit commando wordt pas gewist in de commandoregel als er geen volgende "t1" te vinden is.

D

Wis het bestand waar je momenteel mee bezig bent.

E

Ga naar het volgende bestand in de kring van bestanden die in het geheugen aanwezig zijn.

tt

Ga naar bestand "tt". Als dit nog niet bestaat, wordt het gemaakt. Voor "tt" worden de 11 letters genomen die na de spatie achter "E" volgen.

F/tt/

Zoek de tekst "tt". vanaf de plaats waar de cursor staat. Als de cursor op de commando-regel staat, wordt er gezocht vanaf het begin van het scherm. Dit commando wordt pas gewist in de commando-regel als er geen "tt" meer te vinden is.

I

Geef de index van de cassette. De namen van de op de cassette aanwezige bestanden verschijnen achtereenvolgens op de commando-regel.

tt

Laad bestand "tt" vanaf de cassette in het geheugen.

tt

Laad bestand "tt" vanaf de cassette in het geheugen. Spoel niet eerst terug naar het begin van de cassette.

40

Schakel een eventueel aanwezige 40/80 kolomskaart om naar 40 kolommen.

M 80

Schakel een eventueel aanwezige 40/80 kolomskaart om naar 80 kolommen.

N

Laat de naam van het bestand waar je momenteel in bezig bent zien in de commando-regel.

tt

Geef het bestand waar je momenteel in bezig bent de naam "nn".

P (n1 (n2 (n3)))
P(n1 (n2 (n3)))

Print het bestand "n1" keer. Doe dit voor alle pagina's met nummers vanaf "n2" tot en met "n3". In het geval dat "n1"=0 wordt er alleen naar het scherm geprint.
Als "n1" niet is opgegeven, wordt de waarde 0 aangenomen.
Als "n2" niet is opgegeven, wordt de waarde 0 aangenomen.
Als "n3" niet is opgegeven, wordt de grootst mogelijke waarde (65535) aangenomen.

P*

Print het bestand letterlijk.

Q nn
Qnn

Stel het printertype in op "nn". Een waarde van 1 staat voor standaard printers. De waarde 2 voor printers die alleen "carriage-return" bij het afsluiten van een regel vereisen. Andere waarden zijn ongedefinieerd.

S

Schrijf (save) het bestand waar je mee bezig bent, naar cassette.

T

Laat de ingestelde tabulatorstops zien in de commando-regel.

T n1 (n2 (n3 (n4 (n5))))

Zet tabulatorstops op schermkolommen "n1", ..., "n5". Niet opgegeven getallen worden gelezen als kolomnummer 1

W nn
Wnn

Zet de schermbreedte op "nn". Bij een overgang naar een kleinere breedte wordt het bestand geformat. Toegestaan zijn waarden van 20 tot en met 80.

+(nn)

Scroll "nn" regels vooruit. Niet verder dan het eind van het bestand. Als "nn" niet is opgegeven, wordt de waarde 1 aangenomen.

Het commando "+0" wordt gelezen als "+1".
Ook "+*" is toegestaan. Er wordt dan direct naar het eind van het bestand gegaan.

-(nn)

Scroll "nn" regels achteruit. Niet verder dan het begin van het bestand. Als "nn" niet is opgegeven, wordt de waarde 1 aangenomen.

Het commando "-0" wordt gelezen als "-1".
Ook "-*" is toegestaan. Er wordt dan direct naar het begin van het bestand gegaan.

: (nn)

Zet regel "nn" bovenaan het scherm. Als de laatste regel van het bestand een nummer kleiner dan "nn" heeft, wordt deze laatste regel bovenaan gezet. Als "nn" niet is opgegeven, wordt de waarde 1 aangenomen.

Het commando ":0" wordt gelezen als ":1".

Met ":"* ga je direct naar het eind van het bestand.

Plaats het nummer van de regel, die zich bovenaan het scherm bevindt, in de commando-regel.

4. PUNT-COMMANDO'S

- Punt-commando's staan vooraan op aparte regels in het bestand en zorgen voor de behandeling van de tekst door de printer.
- Bij de beschrijving van de punt-commando's betekenen haakjes dat de optie weggelaten kan worden. De waarde die dan wordt aangenomen staat bij de beschrijving vermeld.
- De hoeveelheid spaties tussen commando en optie (meestal 1) moet aangehouden worden.
- Bij de opties staat "c" voor een willekeurige letter, "nn", "nl", ..., "n4" voor een willekeurig getal, en "tt" voor een willekeurige tekst (die spaties mag bevatten).
- De (tweeletterige) commando's moeten altijd in hoofdletters ingetikt worden.

Onderbreking van de tekst. De volgende regel begint vooraan.

.AD c

Mogelijkheden voor "c" zijn:

B - linker en rechter kantlijn; de rechter kantlijn wordt niet gemaakt als er een onderbreking volgt;
L - alleen een linker kantlijn;
R - alleen een rechter kantlijn;
C - centreer.

Deze instellingen werken ook op tekst die niet geformat wordt.

BP

Begin een nieuwe pagina.

BT

Hierna volgt de definitie van een bodemtitel

BY nl (n2 (n3 (n4)))

Zend de decimale codes n1, n2, n3, n4 enz. naar de printer

DB tt

Haal items uit database "tt". Dit punt-commando wordt alleen herkent als het op de allereerste regel van het bestand staat.

DC c

Zet het databaseteken op "c". Als "c" is weggelaten, wordt het databaseteken uitgezet. Dit teken, gevolgd door een tweecijferig getal, geeft het nummer van een item uit de database aan.

DS

Dubbele regelafstand op de printer. De overgeslagen regels tellen wel mee bij de bepaling van de paginalengte.

Format de tekst die volgt: schuif de woorden aan

HC c

Zet het afkortingsteken op "c". Als "c" is weggelaten, wordt het afkortingsteken uitgezet. Dit teken geeft de mogelijke afköringsposities in een woord aan.

HL c

Maak een regel bestaande uit "c"-s. Er wordt rekening gehouden met inspringen.

.IN nn

Laat alle volgende regels "nn" posities inspringen. De voor woorden beschikbare lengte van de regel wordt dus "nn" kleiner.

.IT nn

Laat alleen de volgende regel op de printer "nn" posities inspringen.

.LL nn

De regellengte wordt "nn"

.ND nn

Begin een nieuwe pagina als er minder dan "nn" regels op de pagina over zijn. De lengte van de bodemtitel telt hiervoor niet mee.

NF

De tekst die volgt wordt niet geformat.

.PC c

Zet het paginanummer-teken op "c". Als "c" is weggelaten, wordt het paginanummer-teken uitgezet. Dit teken wordt bij het printen vervangen door het paginanummer.

PL nn

De paginalengte wordt "nn".

PN nn

Het nummer van de volgende pagina wordt gelijk aan "nn"

.PO nn

Schuif bij het printen alles nn posities naar rechts op (page-offset).

.PV nn

Laat bij het op het scherm printen de tekst zien vanaf kolom "nn" tot kolom "nn"+40 (p2000t) of "nn"+80 (p2000m). Als de waarde "0" is opgegeven wordt de tekst helemaal op het scherm zichtbaar: wat niet meer op de regel past, wordt doorgeschoven naar de volgende regel.

SC c

Zet het spatieteken op "c". Als "c" is weggelaten, wordt het spatieteken afgezet. Dit teken wordt bij het printen vervangen door een spatie.

SP nn

In titel: sla "nn" regels over.

Buiten titel: sla "nn" regels over, niet verder dan tot het eind van de pagina. Aan het begin van een pagina heeft dit punt-commando geen effekt.

SS

Enkele regelafstand op de printer.

ST

Stop voor het printen van een nieuwe pagina. Wacht op toestemming om verder te gaan.

TE

Einde van een titeldefinitie.

TT

Hierna volgt de definitie van een toptitel

WT

Stop tijdelijk met printen. Wacht op toestemming om verder te gaan.

5. FOUTMELDINGEN

Een foutmelding verschijnt in de commandoregel en wordt begeleid door een piepje. Het commando dat de foutmelding veroorzaakte, is dan niet of slechts ten dele uitgevoerd.

5.1 gewone foutmeldingen

BAUDRATE VERKEERD

De opgegeven baudrate is geen goede waarde. Oude baudrate gehandhaafd.

BESCHERMD TEGEN SCHRIJVEN

De cassette waarop je wilt saven is beschermd tegen schrijven. Er kan dus niet gesaved worden.

BREEDTE VERKEERD

De opgegeven schermbreedte is kleiner dan 20 of groter dan 80. Oude breedte gehandhaafd.

CURSOR OP REGEL 24

Je hebt een functietoets ingedrukt waarbij de cursor een positie in de tekst moet aanwijzen. Dit kan natuurlijk niet als de cursor op de commandoregel staat.

EINDE CASSETTE

Het eind van de cassette is bereikt tijdens een laad of save commando. In het eerste geval stond het bestand niet op de cassette. In het tweede geval is het bestand slechts gedeeltelijk weggeschreven. Dit onvolledige bestand kan niet meer geladen worden.

GEEN BEGIN BLOK

Er wordt met een functietoets een eind van een blok aangegeven, terwijl het begin nog niet gedefinieerd is.

GEEN CASSETTE

Er is geen cassette aanwezig. Dit kan ook komen als je het cassette-dekseltje openzet.

GEEN GETAL

Je hebt een commando ingetikt (p) waarbij als optie een getal verwacht wordt.

GEHEUGEN VOL

Er is niet voldoende geheugen voor de aktie die je wilt uitvoeren.

Bij gewoon intikken van tekst: het bestand wordt te groot.

Bij print commando (p): het bestand is net te groot om het te kunnen printen.

Bij verander commando (c): niet alle veranderingen kunnen uitgevoerd worden omdat het bestand anders te lang zou worden.

Bij blok-funktietoets: het blok is te groot om in de buffer te zetten of om uit te buffer te halen.

Bij het uit de buffer halen van een blok met een breedte groter dan die van het bestand waar je in bezig bent, kan er na deze foutmelding informatie verloren gaan uit het binnengehaalde blok.

Bij overgang naar kleinere breedte: het bestand past niet in het geheugen op deze kleinere breedte (doordat woorden die groter zijn dan de breedte opgesplitst moeten worden).

SEPARATOR ONTBREEKT

Bij een zoek- of verandercommando is de tekst "t1" of "t2" niet goed afgesloten met een teken "c" (zie syntax overzicht).

SYNTAX FOUT

Het ingetikte commando is onbekend

5.2 foutmeldingen tijdens het printen

In dit geval is er meestal een puntcommando niet begrepen. Het printen wordt meteen afgebroken. De regel waar de fout waarschijnlijk is ontstaan komt bovenaan het scherm.

DATABASE AFWEZIG/LEEG

De met ".DB tt" opgegeven database bevindt zich niet in het geheugen of is leeg.

GEEN GETAL

Een punt-commando verwacht als optie een getal "nn". Er staat in het bestand echter iets anders.

GEHEUGEN VOL

Er kan niet geprint worden omdat er te weinig geheugen beschikbaar is (het bestand is net iets te lang)

NIET TOEGESTAAN IN TITEL

Het punt-commando is niet toegestaan in een titel.

OPTIE VERKEERD

Er is een punt-commando gevonden met een verkeerde optie

SYNTAX FOUT

Er staat een onbekend punt-commando

TITEL TE LANG

De lengte van top- en bodemtitel samen is even groot als of groter dan de paginalengte.

TITEL ZONDER EIND

Een titeldefinitie is niet afgesloten met ".TE"

WOORD TE LANG

Er staat een woord in de tekst dat langer is dan 255 letters. Dit kan alleen voorkomen als er paginanummers of database-items zijn ingevoegd.

aanschuiven, zie formatten	
accenten, niet in versie 1	
adressenbestand	B17
afkorten	B13
afkortingsteken	B13
belletje	A24
bestand	
algemeen	A18
formatten	A6
laden	A2,A21
maken	A18
naam geven	A2,A18
naar een ander.....	A18
saven	A2,A20
bewaren, zie saven	
bladzijde, zie pagina	
bloktoetsen	A4
bodemtitels	B15
breedte van het scherm	A9,A18
40/80 kolomskaart	A24
breekpunt tussen regels	B3
buffer	A4
carriage-return	A1,A11,A14
cassette	
algemeen	A20
index	A3
lezen van	A2,A21
wegschrijven naar	A2,A20
wissen	A21
centreren	B3
change, zie veranderen	
CODE-toets	A6
commando-regel	A1
terughalen	A23
wissen	A23
continu typen	A6
copieren	
regel	A23
tekst	A4
cursor beweging	A14
database	B17
databasetekken	B18
dataset, zie bestand	
del-toets	A1,A16
dubbele hoogte	A24
dubbele regelafstand	B12
dupliceren van regels	A23
enter, zie carriage-return	
file, zie bestand	
find, zie zoeken	
formatten	
bestand	A6
op printer	B3
foutmeldingen	C12

graphics	A24
i (links onder op scherm)	A6
index van cassette	A3
inspringen	B6
invoegen ,	
lege regels	A23
letters	A6
uit buffer	A4
invoeg-mode	A6
item	B17
kantlijn	B3
laden vanaf cassette	A2,A21
lege regels	B13
invoegen	A23
onderaan pagina	B2
lengte	
pagina	B2,B9
regel (printer).....	B2
(scherm), zie schermbreedte	
letters invoegen	A6
linker kantlijn	B3
locale variabelen	B16
maken van bestand	A18
naam van bestand	A2,A18
nieuw bestand	A18
nieuwe pagina	B9
nummer van pagina	B10
onderstrepren, niet in versie 1	
overslaan van regel	B13
overzicht	
commando's	C6
foutmeldingen	C14
funktietoetsen	C3
hoofdtoetsenbord	C1
punt-commando's.....	C10
pagina	
lengte	B2,B9
nieuwe	B9
nummer	B10
offset	B6
stoppen na elke	B10
pijltjestoetsen	A14
preview	B13
printen	
aantal pagina's	B11
op scherm	B11,B13
van bestand	B2,B11
printer	
baudrate	B1
instelling	B20
type	B1

rechter kantlijn.....	B3
record	B17
regel(s)	
aan elkaar plakken	A8
afstand	B12
breekpunt	B3
dupliceren	A23
inspringen	B6
invoegen	A23
lege onderaan pagina	B2
lengte (printer)	B2
(scherm), zie schermbreedte	
met streepjes	B12
overslaan	B13
splitsen	A8
return, zie carriage-return	
saven van bestand	A2,A20
scherm	
breedte	A9,A18
indeling	A1
terughalen	A23
scrollen	A2,A10
separator	C14
speciale tekens (scherm)	A23
spatieteken	B7
splitsen van regel	A8
stoppen na een regel	B20
stoppen op eind van pagina	B10
TAB-toets	A14
tabulator	A14
tekst	
copieren	A4
veranderen	A12
verplaatsen	A4
zoeken	A12
terughalen	
commando-regel	A23
scherm	A23
vanaf cassette, zie laden	
titels	B15
tussenvoegen, zie invoegen	
veranderen van tekst	A12
verplaatsen van tekst	A4
W (links onder op scherm)	A23
wissen	
bestand	A17
blok	A5,A16
cassette	A21
letter	A1,A16
regel	A16
tekst	A16
woord	A16
woord-tabulator	A14
zoeken van tekst	A12

VERSIE 2.0

1. wat niet meer werkt of veranderd is

De grafische toetsen zijn verwijderd. De wis-woord toets is verplaatst van "shift-@" naar "[".

2. toevoegingen aan de edit commando's

index

Het index commando (i) laat nu een lijst zien van de bestanden op cassette, gevuld door de vraag "GEZIEN ?". Hierop moet je met "j" antwoorden.

overzicht bestanden in het geheugen

Het commando @ geeft een overzicht van de bestanden in het geheugen, net zoals i een overzicht geeft van de bestanden op cassette.

sorteren

Een database bestand (lijst met namen) kan gesorteerd worden met het commando o.

Stel dat het eerste item van elke record in de database de naam is, en het derde de woonplaats. Je kunt dan op woonplaats sorteren, en voor gelijke woonplaats op naam, met

o 3 1

Waarschuwing: probeer niet een gewoon bestand te sorteren, dit leidt tot chaos!

inlezen bestand via printer ingang

Het commando

g naam

maakt een bestand met de naam "naam" en gaat vervolgens op de printer ingang kijken naar binnenkomende tekst. Alles wat (via modem, andere p2000, externe cassette recorder) naar deze ingang gestuurd wordt, wordt op het scherm getoond en in het bestand gezet. Het inlezen stopt wanneer je een willekeurige toets indrukt.

printertype

De volgende types zijn mogelijk bij het commando q:

type 0: normaal
type 2: alleen CR na einde regels
type 4: parallel (mineware interface)
type 8: niet wachten op printer ready

Het is toegestaan types te combineren, bijvoorbeeld 2+4=6. Onder normale omstandigheden is dit commando niet nodig.

3. toevoegingen aan de functie toetsen

shift-CODE

Shift-CODE zet een alternatieve hoofdletter toets vast. Na indrukken van shift-CODE worden alle ingetypete letters als hoofdletters weergegeven op het scherm. Cijfers en andere tekens blijven normaal. Shift-CODE opnieuw indrukken herstelt de normale situatie weer.

verplaatsen van rechthoeken

Met de normale blok-toetsen kun je stukken van regels of meerdere regels verplaatsen. Neem bijvoorbeeld de tekst

kolom1	kolom2	kolom3
a1	a2	a3
b1	b2	b3
c1	c2	c3

Door het indrukken van toets 4 op de "k" van kolom2 en de tweede spatie na "c2" wordt de tekst

kolom2	kolom3	
a1	a2	a3
b1	b2	b3
c1	c2	

in de buffer gezet.

Met de toetsen shift-4, shift-5, shift-6, shift-, en shift-0 op het functie-toetsenbord kun je nu met kolommen manipuleren. Toets 4 op de k van kolom 2 en shift-5 op de tweede spatie na c2 zet dan echt de tweede kolom in de buffer:

kolom2
a2
b2
c2

Met shift-0 is zo'n kolom dan ergens als kolom tussen te voegen.

4. toevoegingen bij het printen

pageoffset voor even en oneven pagina's

Het commando .PO kan nu één of twee argumenten hebben. Een argument is de oude betekenis (laat alle tekst zoveel posities naar rechts beginnen). Een commando als

.PO 9 5

betekent: op even pagina's 9 inspringen en op oneven 5 inspringen

accenten

Er zijn zes accent toetsen:

accent:	toets:	op scherm:
		→
		←
° (shift-#)		↑
“ (shift-@)		

■

Een accent moet voor de letter getypt worden waar het op staan. Voorbeeld

tweellen

wordt op de printer

tweeen

De accenten hebben een standaard definitie gekregen die op de meeste printers een redelijk resultaat geeft. Om gebruik te maken van de specifieke mogelijkheden van elke printer, kun je een accent (net zoals elke andere letter) herdefiniëren. Hiervoor is het print-commando

.CH

Voorbeeld: je wilt dat accent ' op de printer weergegeven wordt met ESC Z BS (decimaal: 27 90 8). Dit gaat met het print-commando:

CH ' 27 96 8

modes

Woorden kun je in principe onderstrepen door voor elke letter _ te zetten. Dit is natuurlijk erg omslachtig. Om een stuk tekst in zijn geheel van uiterlijk te laten veranderen (bv. onderstrepen) zijn de "modes" ingevoerd. Onderstrepen is zo'n mode.

Modes kun je aan- en uitzetten. Hiervoor is het nodig eerst een mode-teken te definiëren, bijvoorbeeld %,

.MC %

Hierna kun je het onderstrepen aan- en uitzetten door tussen de

tekst %U in te voegen. De tekst

Amsterdamse %Uslot%Ukoersen

wordt dan weergegeven als

Amsterdamse slotkoersen

Het aan- en uitzetten van een mode kan op elke willekeurige plaats in de tekst gebeuren.

Er zijn acht modes beschikbaar: A,B,C,D,I,U,X en Y. Al deze modes hebben een bepaalde standaard definitie die op sommige printers wel en op andere niet zal werken. Modes kun je zelf als volgt definiëren. Stel dat je mode C ook als onderstrepen wilt hebben. Dit betekent dat elke letter (als de mode aan staat) vooraf gegaan moet worden door UL BS (dat wil zeggen: onderstreep tekentje, backspace, oftewel code 95 8). Dit doe je dan met

.MO C 1 95 8

Hierin staat de 1 voor mode van type 1 (hierover later meer).

Je kunt modes van drie types definiëren.

Type 0. Dit wil zeggen dat als de mode aanstaat, de achtste bit van elke letter aangezet wordt. Sommige printers gaan in dit geval onderstrepen of scheefgedrukte tekst produceren. Voorbeeld:

.MO I 0

Type 1. Hiermee kun je elke letter die geprint wordt vooraf laten gaan en/of laten volgen door willekeurige codes. Voorbeelden: de print-commando's

.MO C 1 95 8
.MO C 1-8 95
.MO C 1 95 8-98 8 99 8

betekenen respectievelijk

ga elke letter vooraf met 95 8,
laat elke letter gevuld worden door 8 95,
voor elke letter 95 8 en na elke letter 98 8 99 8

Het is natuurlijk belangrijk ervoor te zorgen dat de codes (95 8, 8 95 of 98 8 99 8 in de voorbeelden) de printkop niet verplaatsen.

Type 2. In dit geval wordt alleen bij aanzetten en uitzetten van de mode een bepaalde code naar de printer gestuurd. Voorbeeld:

.MO D 2 27 69-27 82

Dit zorgt ervoor dat bij aanzetten van mode D de code 27 69 en bij uitzetten de code 27 82 naar de printer gestuurd wordt.

include

Met het print-commando

IC naam

wordt tijdens het printen het bestand "naam" tussengevoegd. Dit bestand moet al in het geheugen aanwezig zijn. Dit commando kan nuttig zijn om stukken tekst die op meerder plaatsen voorkomen (reeksen punt-commando's bijvoorbeeld) niet iedere keer explicet in de tekst te zetten. Hierdoor wordt ruimte bespaard.

5. nieuwe foutmeldingen

NAAM ONTBREEKT

BESTAND AFWEZIG

ITEM AFWEZIG - deze fout kan optreden als een niet bestaand item uit de database wordt gerefereerd. Bijvoorbeeld %11 terwijl er geen 11 items zijn bij een bepaalde record.

NESTING TE DIEP - fout bij teveel include bestanden in elkaar, cirkelvormige referenties (bijvoorbeeld door .PC 1), te veel database items aan elkaar (bijvoorbeeld %10%11%12, je kunt hier scheiden met afkortings-tekens).

Versie 3.0 (986) van TEXT2000 ondersteunt het gebruik van floppy drives en van een eventueel aanwezige klok (zoals op het Miniware extension board). Verder is nog een commando toegevoegd om het vrije geheugen te bepalen. Alle mogelijkheden van versie 2.0 zijn overigens gehandhaafd.

Beperkingen

- vooralsnog worden géén double-sided floppy discs ondersteund
- maximaal twee disk drives zijn mogelijk

Commando's

Alle disk commando's worden ingegeven via de commando-regel en beginnen met een "x".

De disk commando's zijn:

- x1 maak drive 1 tot de gekozen drive
- x2 maak drive 2 tot de gekozen drive
- xi laat index zien van de floppy die in de gekozen drive zit. De index wordt alfabetisch getoond en geeft:
 - drive-nummer, floppy-karakteristieken
 - voor elk bestand: naam, aantal bytes, aantal sectoren, en eventueel de datum en de tijd waarop het bestand gesaved is
 - aantal vrije sectoren
- xl naam laad het bestand genaamd "naam" van de gekozen drive. De naam moet exact ingegeven worden en mag maximaal 11 tekens lang zijn.
- xs save het bestand waarmee gewerkt wordt op de gekozen drive. Indien al een bestand met dezelfde naam op de floppy staat wordt om bevestiging voor overschrijven gevraagd.
- xd naam verwijder van de floppy in de gekozen drive het bestand genaamd "naam". Dit commando vraagt om bevestiging.
- xf 1 formatter floppy in drive 1. Dit is nodig om een floppy te prepareren voor gebruik door TEXT2000. Dit commando laat verder toe om i.p.v. "1" een "2" te gebruiken voor drive 2. Verder mag het gevuld worden door de 'zijdigheid' van de drive (S=single, D=double), het aantal tracks (35, 40 of 80) en een naam van maximaal 11 tekens voor de floppy. Een voorbeeld om een single sided floppy, die bedoeld is om gegevens van de tennisclub te bevatten, in drive 2 op 80 tracks te formatteren:
 - xf 2 s 80 tennisDe spaties in dit commando zijn essentieel !
- xc copiëer de floppy in drive 1 naar de floppy in drive 2. Er wordt om bevestiging gevraagd. Dit is geschikt om snel een backup te maken.

De klok commando's zijn:

k dit laat de tijd zien, in de vorm
 "dag-maand-jaar uur:minuut:seconde"

k dd-mm-jj uu:mm:ss
dit stelt de tijd in. Het formaat van dit commando moet exact
gevolgd worden (alle getallen in 2 cijfers, met de gegeven
scheidingstekens). Voorbeeld: k 04-10-86 22:34:02

De grootte van het nog vrij zijnde geheugen geeft het commando
yv dit geeft als antwoord: "nnnnn bytes vrij".

Opmerkingen

Formatteer eerst Uw floppies voor gebruik door TEXT2000 met het "xf"
commando. Het kan zijn dat dit formatteren herhaald moet worden (als de
melding "CONTROLEER DISK" komt). Dit ligt aan de P2000 hardware.